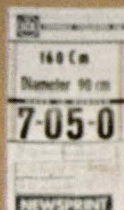
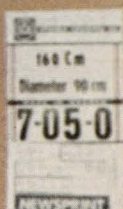
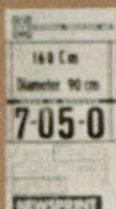
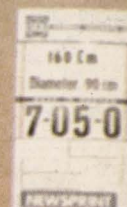
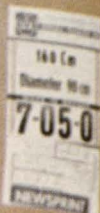

SVENSKA CELLULOSA AKTIEBOLAGET

ÅRSREDOVISNING 1967/68

Koncernens anläggningar och skogsinnehav i Sverige

Lokaliseringen av koncernens utländska intressen framgår av omslagets 3:e sida

SVENSKA CELLULOSA AKTIEBOLAGET

Årsredovisning 1967/68

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Teknologie doktor Tore Browaldh, ordf.
Direktör Nils Berggren
Direktör Kurt Hellström
Direktör Björn Rosén
Direktör Bo Westerberg
Generalmajor Sten Wåhlin
Direktör Eije Mossberg, verkst. dir.

Suppleanter

Godsägare Robert Francke
Direktör Gösta Hägglund
Direktör Sverker Kastrup

Revisorer

Ordinarie

Auktoriserade revisorn C. O. Dahl
Auktoriserade revisorn Reinh. Geijer
Auktoriserade revisorn P. O. Öhrling

Suppleanter

Aukt. revisorn Jarl Lindeberg
Aukt. revisorn Tore Henckel
Aukt. revisorn C. H. Witt

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles å Svenska Handelsbankens huvudkontor, Arsenalsgatan 11, Stockholm, fredagen den 30 maj 1969 kl. 10.00. Aktieägare, som vill deltaga i förhandlingarna å stämman, skall icke blott vara införd i aktieboken utan även anmäla sig hos styrelsen senast kl. 13.00 tisdagen den 27 maj 1969. Sådan anmälan skall göras till bolagets huvudkontor i Sundsvall.

Styrelsesammanträde, varom förmäles i 39 § aktiebolagslagen, hålles å bolagets kontor i Sundsvall tisdagen den 27 maj 1969 omedelbart före anmälningstidens utgång.

Utdelning, som bolagsstämman beslutar, utbetalas mot kupong nr 24 fr.o.m. måndagen den 2 juni 1969 hos Svenska Handelsbanken.

SCA-koncernen under de senaste fem åren

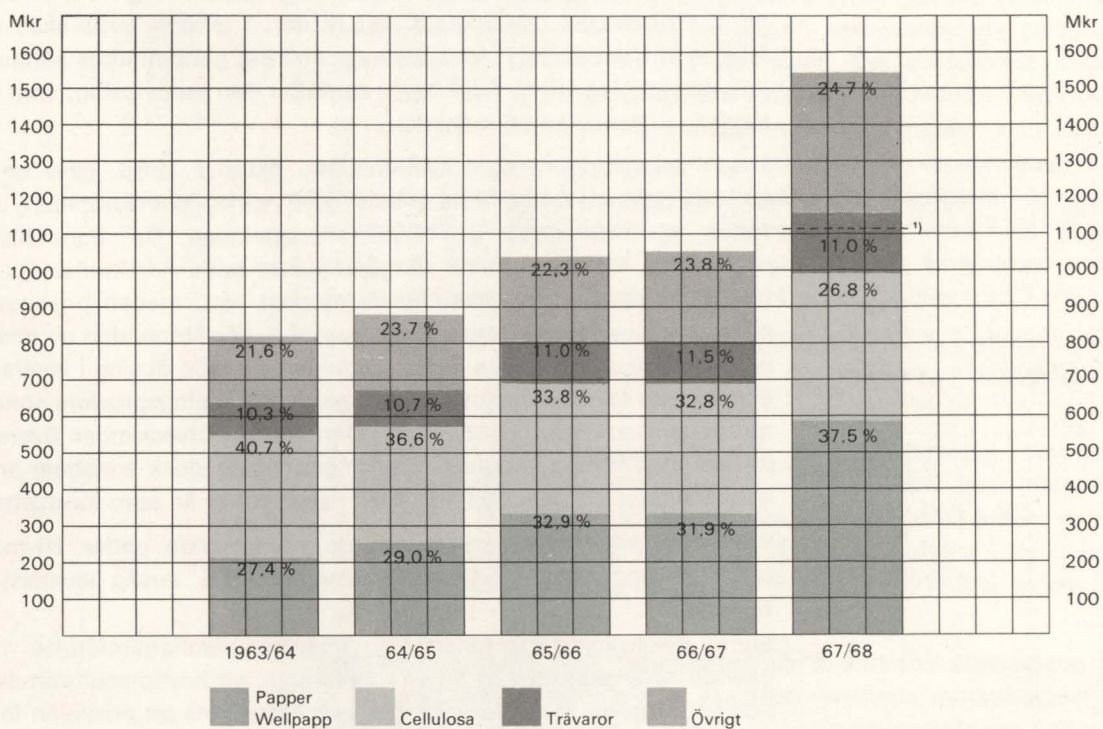
Koncernens vinst- och förlust-räkning i sammandrag		1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68 (16 mån.)
Rörelsen	milj. kr	192	218	146	133	233
Ersättning till andelskraftverk för avskrivningar, räntor m m	milj. kr	— 19	— 24	— 26	— 25	— 30
Avskrivningar	milj. kr	— 102	— 88	— 91	— 99	— 139
Aktieutdelning	milj. kr	4	4	7	4	4
Räntor	milj. kr	— 22	— 18	— 29	— 47	— 89
Extraordinära poster	milj. kr	8	7	31	24	27
Vinst före boksluts-dispositioner och skatter	milj. kr	61	99	38	— 10	6
Investeringsfonder	milj. kr	— 10	— 40	—	—	—
Lagervärdereglering	milj. kr	—	10	23	51	34
Gottgörelse från pensionsstiftelser ¹⁾	milj. kr	11	11	21	—	—
Diverse dispositioner	milj. kr	— 10	— 11	— 25	— 19	— 16
Skatter	milj. kr	— 27	— 39	— 20	— 7	— 10
Redovisad vinst	milj. kr	25	30	37	15	14
Utdelning (1967/68 enligt förslag)	milj. kr	17	26	29	29	29
Utdelning per aktie à kr 100:—	kronor	7	8	8	8	8

Koncernens balansräkning i sammandrag

Likvida medel, kortfristiga fordringar	milj. kr	343	573	322	274	355
Varulager	milj. kr	357	387	480	551	412
Långfristiga fordringar, värdepapper m.m.	milj. kr	184	226	362	452	335
Fastigheter och anläggningar	milj. kr	529	535	875	1.057	1.138
		1.413	1.721	2.039	2.334	2.240
Kortfristiga skulder	milj. kr	176	286	331	433	348
Långfristiga skulder	milj. kr	580	612	769	1.034	1.168
Särskilt avsatta medel	milj. kr	229	261	249	192	126
Eget kapital	milj. kr	428	562	690	675	598
		1.413	1.721	2.039	2.334	2.240

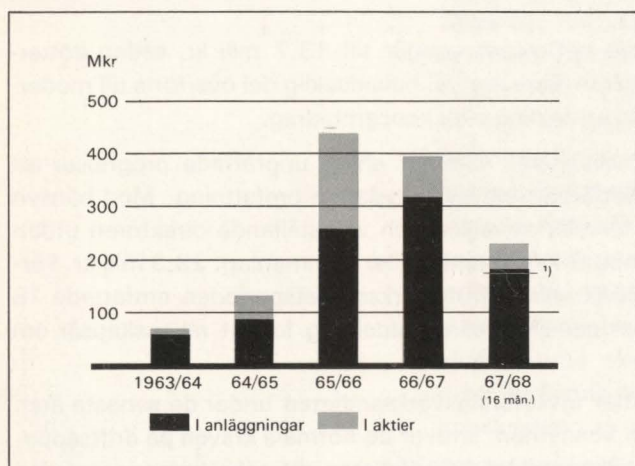
¹⁾ Pensionsstiftelsernas kapitalbehållningar överensstämde efter 1965/66 års gottgörelse med pensionsreserverna. De belopp som åren 1966/67 och 1967/68 frigjorts ur tidigare avsättningar har under respektive år tillgodoförts rörelsen.

Omsättningen

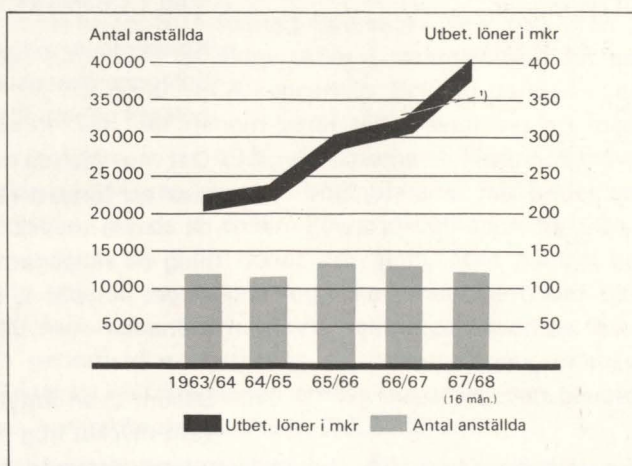

En fullständig specifikation av koncernens leveranser under perioden framgår av sid. 38

Investeringar

Antal anställda och lönesumma

¹⁾ De 12 första månaderna av räkenskapsåret.

Styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning

för verksamhetsperioden 1.9.1967—31.12.1968

Förvaltningsberättelse

Beslut fattades i början av år 1968 om sådan ändring i SCA:s bolagsordning, att bolagets räkenskapsår från den 1 januari 1969 skall sammanfalla med kalenderåret. Motsvarande ändring genomfördes senare i samtliga dotterbolag. Som följd härav omfattar den redovisning, som nu framlägges, en period av 16 månader.

I den delårsrapport, som avlämnades i oktober 1968, gavs en översikt av utvecklingen inom koncernens olika verksamhetsområden under de första tolv månaderna av 16-månadersperioden. Det framhölls bl.a. att marknaden för koncernens skogsprodukter hade karaktäriserats av relativt tillfredsställande avsättning kvantitativt sett, medan priserna förblivit på den vid periodens början rådande nivån. För återstoden av räkenskapsperioden förutsågs för de flesta produktslag någon ökning i leveranstakten och i några fall viss uppjustering av medelförsäljningspriserna som resultat av redan etablerade prishöjningar. Den faktiska utvecklingen överensstämde väl med denna prognos. Efterfrågan tilltog dock snabbare än väntat, och leveranserna blev i de flesta fall något större än som förutsetts.

Värdet av koncernens leveranser till utomstående under 16-månadersperioden uppnådde 1.541 milj. kr, varav 70 % avsåg leveranser utom Sverige.

Ehuru räkenskapsårets förlängning försvårar resultatjämförelse med föregående räkenskapsår kan likväl konstateras, att bruttoresultatet av moderbolagets rörelse starkt förbättrades och detta trots att prisnivån för huvudprodukterna låg på en lägre nivå än föregående år och trots att rörelsen måste bära tyngden av två års driftsinskränkningar på cellulosasidan. På grund av de senaste årens stora investeringar ökade emellertid även moderbolagets avskrivnings- och räntekostnader mer än som svarar mot räkenskapsårets förlängning. Trots förbättringen av rörelsens bruttoresultat har det därför varit nödvändigt att även i årets bokslut upplösa lagerreserv. Detta har skett med drygt 30 milj. kr, varefter moderbolagets nettovinst redovisas med 13,6 milj. kr.

Koncernens redovisade nettovinst uppgår till 13,7 milj. kr, sedan dotterbolagens årsvinster liksom förra året till huvudsaklig del överförts till moderbolaget genom förhandsutdelning eller koncernbidrag.

Det nu inledda räkenskapsåret kommer enligt upprättade prognoser att visa en fortsatt resultatförbättring av betydande omfattning. Med hänsyn till denna utveckling föreslår styrelsen och verkställande direktören utdelning till aktieägarna med 8 kr per aktie, eller sammanlagt 29,3 milj. kr. Förslaget innebär — i betraktande av att verksamhetsperioden omfattade 16 månader — en till 6 kr per aktie sänkt utdelning för ett räkenskapsår om 12 månader.

Såsom ovan antytts, har investeringsverksamheten under de senaste åren varit mycket hög inom koncernen. Utöver de normala kraven på driftsapparaturens förnyelse har tillkommit nödvändigheten att söka kompensera den av försäljningsprisernas stagnation och tillverkningskostnadernas fortgående ökning betingade sammanpressning av vinstmarginalerna, som inom skogsindustrien varit utmärkande för 1960-talet. Utvidgning av basen för verksamheten, ökad rationalisering, längre gående förädling av produk-

terna i egna fabriker samt integration framåt genom förvärv av aktier i utländska företag har varit de vägar, som koncernen framför allt har sökt följa för att nå det antydda målet. Det omfattande investeringsprogram, som till sina huvuddelar fastlades under åren 1964 och 1965, slutfördes i huvudsak under föregående räkenskapsår, och investeringsaktiviteten var under den nu avslutade räkenskapsperioden väsentligt lägre än under de närmast föregående åren. Utgifterna för investering i anläggningar och jämförbara tillgångar inom koncernen uppgick till 184 milj kr, varav 138 i moderbolaget. 18 milj kr avskrevs med medel ur investeringsfonder. Statliga lokaliseringsslån uppbars med 7 milj kr.

Förvärv av intressen i andra företag tog 44 milj kr i anspråk. 18 milj kr härav redovisades i moderbolaget. De viktigaste transaktionerna var följande.

I enlighet med tidigare träffad överenskommelse beviljade SCA Aschaffenburg Zellstoffwerke A G, Redenfelden, Västtyskland, ett lån om 10 milj DM. Detta lån skall senare konverteras till aktier, varefter SCA såsom planerats kommer att äga ca 40 % av aktierna i företaget. I mars 1969 noterades aktierna på börsen i Frankfurt till 169 % av det nominella värdet.

Åtgärder vidtogs som genomgripande förändrade koncernens intressen i Kanada. När dessa åtgärder inleddes, innehade moderbolaget 40 % av aktierna i Skeena Kraft Ltd med ett nominellt värde av 4,0 milj kanadensiska dollar samt en fordran mot debentures hos Skeena-bolaget av 15,9 milj kanadensiska dollar, varav 1,0 milj dollar inbetalats under räkenskapsåret 1967/68. Återstående aktier ägdes av Columbia Cellulose Co. Ltd. Aktiemajoriteten i detta företag tillhörde den amerikanska koncernen Celanese Corporation. Genom en uppgörelse i juli 1968 utbytte moderbolaget sitt innehav av Skeena-aktier och -debentures mot 3.125.000 st nytgivna aktier i Columbia-bolaget, och samtidigt förvärvade Cellulose Sales Co. Inc., som är ett helägt SCA-företag med säte i New York, från Celanese Corporation 1.230.000 st äldre aktier i samma bolag för en köpeskilling av 3,7 milj US-dollar. SCA-koncernen förfogar därmed över 41,4 % av stamaktierna och har genom avtal tillförsäkrat sig ett med Celanese Corporation — ägare av ca 49 % av aktierna — likvärdigt inflytande i Columbia-bolaget. Aktierna, som är börsnoterade, har under de senaste månaderna noterats till ca 6 dollar. Förvärvskostnaden för SCA-koncernens innehav uppgick till 5,48 dollar per aktie. Med hänsyn till innehavets omfattning och till att avkastning icke omedelbart kan påräknas, framstod det dock som motiverat att nedbringa aktiernas bokvärde. Detta skedde genom en nedskrivning av moderbolagets innehav med 36,6 milj kr. Medel till nedskrivningen erhöles huvudsakligen genom uppskrivning av skogs- och jordbruksfastigheter (36,0 milj kr).

De tidigare aviserade fusionerna av Wifstavarfs AB med moderbolaget och av Hammarforsens Kraft AB med Bålforsens Kraft AB genomfördes. Dessutom fullbordades fusioner mellan moderbolaget och Tuna Järnvägs AB samt mellan Bålforsens Kraft AB och Nederede Kraft AB.

Skogsbruk och virkesanskaffning

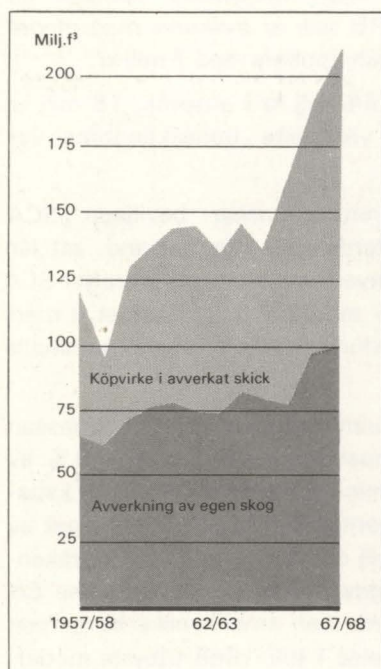
Virkesfångstens fördelning mellan avverkning och inköp var följande.

Avverkning på egen skogsmark	milj f ³ 100
Avverkning av inköpta rotposter	milj f ³ 60
Inköp från virkesleverantörer	milj f ³ 51
Total virkesfångst	milj f ³ 211

Uttaget från egna skogar utgjorde 2,6 skogskubikmeter per hektar produktiv skogsmark, vilket ungefär motsvarar den beräknade tillväxten per år.

Den försämrade skogskonjunkturen medförde en förhållandevis kraftig sänkning av leveransvirkespriserna jämfört med föregående år. Således sänktes priset för furusågtimmer med 9 öre/f³ tr (ca 4%), för gransågtimmer med 26 öre/f³ tr (ca 12%), för obarkad granmassaved med 22 öre/f³ tr (ca 14%) och för obarkad tallmassaved med 19 öre/f³ tr (ca 13%).

Virkesfångst (milj. f³)

Sundmobilen (specialmaskin för kvistning och kapning)

För drivningsarbetet (virkets huggning och terrängtransport) rådde i stort sett normala väderleksförhållanden. Den fortsatta mekaniseringen samt annan rationalisering av drivnings- och skogsvårdsarbetet medförde att det uppstod visst överskott på skogsarbetskraft. Produktiviteten inom SCA:s skogsbruk ökade så att dagsverksåtgången per skogskubikmeter avverkat virke på egna skogar under perioden uppgick till 0,22 jämfört med 0,25 året dessförinnan.

De sammanlagda kostnaderna för skogsvård inklusive gödsling av skogsmark uppgick till 16,3 milj. kr. Skogsodling utfördes på 10.000 hektar och ca 17 milj. plantor utsattes på tidigare slutavverkade arealer. Gödslingen omfattade 31.000 hektar.

Det permanenta skogsvägnätet på bolagets marker utbyggdes med omkring 220 km till en kostnad av 6,1 milj. kr.

Inom skogsvården fortsatte arbetet med att utveckla nya arbetskraftsbesparande metoder för skogsodling samt försök med maskinell och kemisk hyggesbehandling som ersättning för manuell hyggesrensning och hyggesbränning. På det drivningstekniska området togs en prototyp av

mobil kvistnings- och kapningsmaskin, utvecklad av Sunds AB och SCA:s skogsavdelning, i bruk. En avläggsmaskin för kvistning av kapat virke, som arbetar med buntar i stället för enstaka stockar och som alltså är särskilt lämplig för klena träddimensioner, utvecklades ytterligare. Prov företogs med två nya typer av skogsmaskinen "fällare — buntare".

Virkets transport till vägar och flottleder mekaniserades ytterligare, så att ungefär 95 % av virket från egna avverkningar vid verksamhetsperiodens slut utkördes med traktor.

Vidaretransporten av virket till SCA:s industrier skedde i ökad omfattning med järnväg och lastbil. Flottning och havsbogsering minskade i betydelse.

Denna förskjutning var särskilt markant i Ljungans och Indalsälvens flod-områden, där den i föregående förvaltningsberättelse berörda genomgripande omläggningen av virkestransporterna började genomföras. Omläggningen innebär, att flottningen i de båda nämnda älvarna nedlägges och ersättes med järnvägstransporter från ett antal specialutrustade lastningsplatser i Jämtland och Medelpad till en virkesterminal i Töva, 10 km väster om Sundsvall. Där sortimentsfördelas virket i en högt mekaniserad sorteringsanläggning och vidarebefordras därefter till de olika industriplatserna i Sundsvallsområdet med lastbilar utrustade med sk supersemitrailers.

När det nya landtransportsystemet blivit helt genomfört, kommer de långväga landtransporterna inom området att årligen beröra ca 120 milj f³ rundvirke till SCA:s industrier i Sundsvallsområdet och delvis även i Kramforsområdet. Av denna totalkvantitet, som är beräknad för ett normalår, kommer något över 50 % att transporteras med järnväg till terminalen och resten med bil direkt till respektive industrier. Denna fördelning innebär, att en del av virket på tidigare biltransportsträckor efter omläggningen kommer att befordras med järnväg.

Virkesterminalen togs i bruk i augusti 1968. Flottningen i Ljungan nedlades under 1968. I Indalsälven kommer avvecklingen att ske under 1969.

Cellulosa och papper

Allmänna marknadsförhållanden

Under verksamhetsperiodens inledande skede kvarstod de faktorer, vilka i negativ riktning satte sin prägel på marknadsbilden under föregående år. Den allmänna konjunkturen förblev dämpad med ingen eller ringa tillväxt i världskonsumtionen av cellulosa och papper. Samtidigt kulminerade igångkörningen av nya fabriksenheter och trots en allmän återhållsamhet i produktionstakten stod ett fortsatt prisfall icke att förhindra.

Under 1968 blev emellertid konjunkturuppgången alltmer uppenbar. Efterfrågan på såväl cellulosa som papper steg i snabb takt och skapade i SCA:s fall under räkenskapsperiodens slutskede förutsättningar icke endast för full sysselsättning utan jämväl för ett nedbringande av lagren till normal nivå.

Trots denna utveckling i positiv riktning stod dock den övervägande delen av verksamhetsåret under intryck av en bristande marknadsbalans. Prisfallet kunde visserligen i stort sett hejdas redan i början av 1968, men den sedermera begynnande tendensen mot ett förbättrat prisläge inträdde för sent för att kunna förhindra att medelpriserna för redovisningsperioden försämrades i jämförelse med föregående år.

Försäljning och leveranser

Under senare delen av 1967 befann sig *cellulosamarknaden* i ett kritiskt läge. En systematisk anpassning av produktionen till den rådande efterfrågan framstod såsom alltmer nödvändig. Praktiskt taget samtliga producenter i Förenta Staterna och Kanada reducerade tillverkningen till förefintlig efterfrågan, och de tre nordiska ländernas cellulosaindustrier

träffade formella avtal av samma innebörd. Den praktiska konsekvensen för SCA liksom för övriga företag i Norden blev, att sammanlagt 5 à 6 veckors totala driftstopp genomfördes under de 16 månader, som denna redovisning omfattar.

Den i första hand eftersträfvade stabiliseringen av prisnivån uppnåddes kring årsskiftet 1967/68 och vid halvårsskiftet kunde noteringarna på en del kvaliteter höjas med mellan 2 och 4 %. Den prishöjning av något bredare räckvidd, som för 1969 års leveranser kunde etableras under hösten 1968, fick självfallet ingen inverkan på medelpriserna under den nu aktuella redovisningsperioden. Prisrörelsernas nettoeffekt blev en sänkning om 2 1/2 % jämfört med räkenskapsåret 1966/67.

Företagets totala leveranser av cellulososa, inklusive viskosmassa, uppgick under 16-månadersperioden till 730.000 ton. En jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar en nedgång från 555.000 ton till 543.000 ton. Denna minskning är emellertid mindre än den kvantitet, som under 1967 levererades från de samma år nedlagda sulfittfabrikerna i Essvik och Fagervik.

Liksom under föregående år ansvarade SCA för marknadsföringen i Europa av cellulososa från den Columbia Cellulose Co. Ltd tillhöriga Skeena-fabriken. Försäljningarna kunde i stort sett genomföras enligt planerna och Skeenas produktion kan nu anses väl etablerad inom den europeiska kundkretsen.

Tidningspappersmarknaden följde i stort sett samma allmänna mönster som cellulosamarknaden. Begynnelseskedet karaktäriserades av stagnation i förbrukningen, samtidigt som ett flertal nya maskiner togs i drift såväl i Skandinavien som i Nordamerika.

Prisläget kunde på flera marknader hållas intakt, medan vissa prisreduktioner på andra håll ej stod att förhindra. Samtidigt medförde Ortvikens i augusti 1967 igångkörda nya maskin krav på en snabb ökning i SCA:s totala avsättning med en viss förskjutning i tidigare marknadsmönster som följt. Den sammanlagda effekten av dessa omständigheter blev en sänkning av medelpriset med 4 %.

I takt med den fortgående konjunkturförbättringen inträdde under 1968 en ökning i synnerhet i den västeuropeiska konsumtionen av såväl tidnings- som journalpapper. SCA:s leveranser under 16-månadersperioden uppgick till 436.000 ton. En jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar en uppgång från 241.000 ton till 344.000 ton.

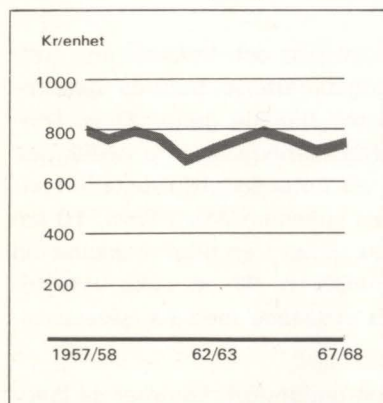
Kraftlinermarknaden påverkades i positiv riktning av en fortsatt ökning i wellpappkonsumtionen, och avsättningen kunde hålla jämna steg med Munksunds successivt upptrimmade kapacitet. Konkurrensen från den starkt expanderande kraftlinerindustrien i Förenta Staterna utövade emellertid, trots periodvis framgångsrika försök till stabilisering, ett hårt tryck på prisnivån. Medelpriset försämrades med 6 %.

SCA:s leveranser under 16-månadersperioden uppgick till 238.000 ton. En jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar en uppgång från 145.000 ton till 187.000 ton.

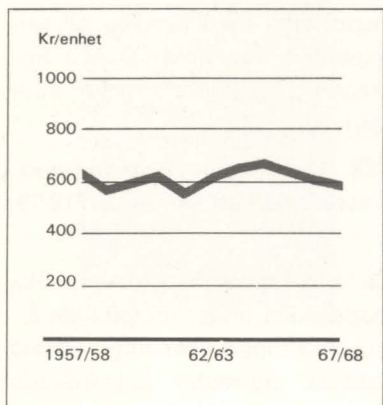
Även *kraftpappersmarknaden* påverkades volymmässigt i gynnsam riktning av den mot slutet av 1968 förbättrade allmänna aktiviteten. Denna förmodade dock icke utjämna effekten av den i synnerhet hos vissa svenska företag starkt ökade produktionskapaciteten.

Prisläget var under större delen av redovisningsperioden i fallande med någon tendens till åtstramning mot slutet. SCA:s medelpris föll med ca 2 %. Genom en ökad inriktning mot andra typer av kraftpapper än säckpapper kunde avsättningen ökas och uppgick under 16-månadersperioden till 94.000 ton. Jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar en uppgång från 62.000 ton till 74.000 ton.

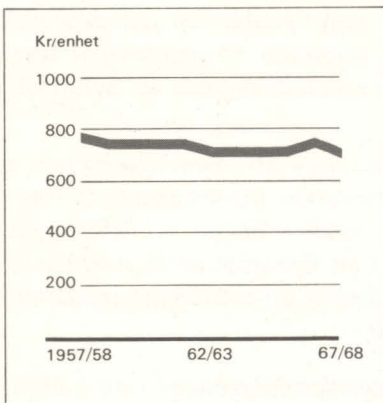
Blekt sulfit
Cif-priser på Storbritannien

Oblekt sulfat
Cif-priser på Storbritannien

Tidningspapper
Cif-priser på Storbritannien

Utsikter för 1969

Erfarenheterna från det gångna året synes ge grundad anledning till uppfattningen att en naturlig jämvikt mellan tillgång och efterfrågan på cellulososa och papper ligger inom närmare räckhåll än som tidigare i allmänhet antagits. 1968 års konsumtionstillväxt absorberade en större del av den uppkomna överkapaciteten än tidigare prognoser gav vid handen. Producenternas lagerhållning sanerades, utan att detta till synes resulterade i någon lagerökning på köparsidan.

Den allmänna ekonomiska aktiviteten i världen kan förväntas fortsätta på en hög nivå. Trots en eventuell dämpning under senare delen av 1969 motses en fortsatt ökning i konsumtionen av cellulososa och papper om än ej av samma dimensioner som under 1968. Kapacitetsutbyggnaden synes fortsätta inom världens tidningspappersindustri men kommer under de närmaste åren att ebba ut inom cellulososa- och kraftlinerområdena.

Tillverkning

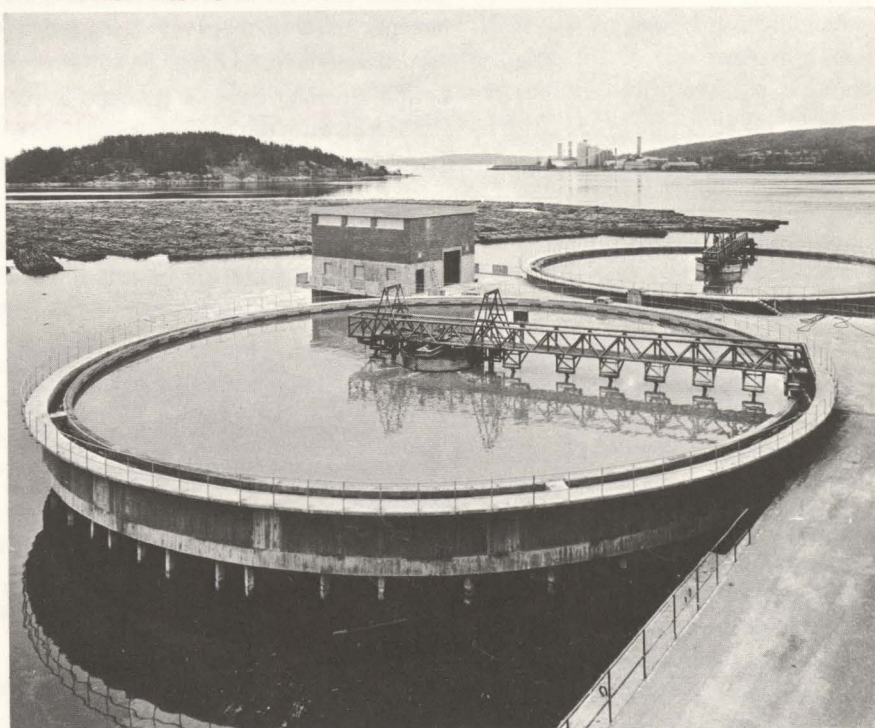
Under verksamhetsperioden avtalade begränsningar av utbudet på marknaden medförde att koncernens tekniska produktionskapacitet inom massa- och papperssektorena icke kunde fullt utnyttjas. Begränsningarna genomfördes genom stopp för semester och i viss utsträckning även genom sänkning av dygnsproduktionen. Den totala produktionen av kemisk massa för avsalu och egen förbrukning uppgick till 1.111.000 ton, medan tillverkningen av papper av olika slag utgjorde 797.000 ton.

Bortsett från effekten av det förlängda verksamhetsåret ökade produktionen huvudsakligen genom tillkomsten av den nya tidningspappersmaskinen i Ortviken och genom trimning av kraftlinerbruket i Munksund.

Investeringar

Flertalet objekt i investeringsprogrammet var förbundna med miljövårdsproblematiken. I Ortviken färdigställdes och igångkördes den nya anläggningen för kemikalieåtervinning, varefter avluten inte längre går till avlopp. Fabriken tog även i bruk en omfattande anläggning för sedimentering och behandling av fiberslam i avloppsvattnet. I Munksund och Östrand byggdes sedimenteringsbassänger och i Vivstavarv inleddes ett projekt med överföring i undervattensledning av avloppsvattnet från fabriken till en andra sedimenteringsbassäng i Östrand.

Sedimenteringsanläggning vid Ortviken

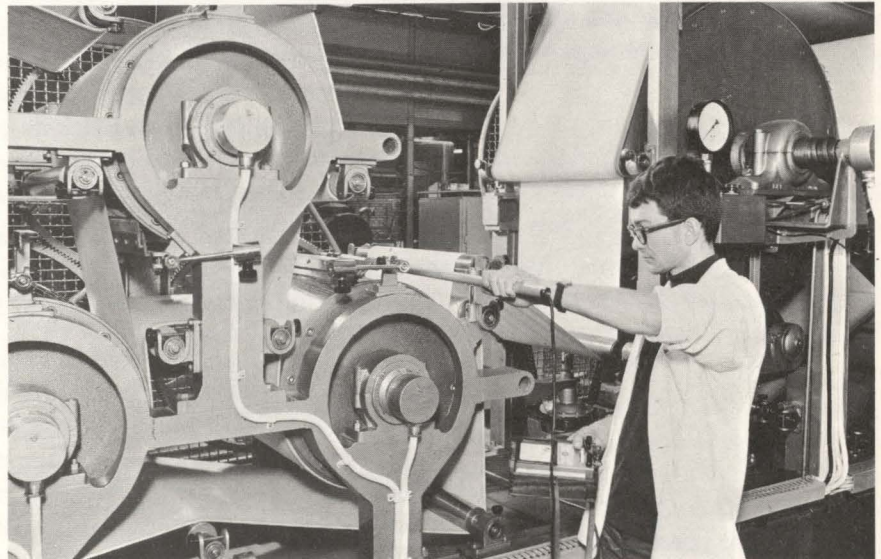

Tyngdpunkten för övriga investeringar låg på Wifstavarf-Östrands Industrier, där ett till Östrand förlagt nytt renseri för hela gruppens försörjning med rundvedsflis i det närmaste färdigställdes. I Östrand försågs vidare ett av de två Tomlinson-aggregaten i sodahuset med ny överhettare, nytt hetelektrofilter och ny ekonomiser. I Vivstavarvs pappersbruk påbörjades installationen av en maskin för framställning av vaxlaminerat papper.

I den nedlagda sulfittfabriken i Essvik uppfördes i samarbete med Boliden AB en anläggning för tillverkning av flytande svaveldioxid. Fabriken har startat produktionen i början av 1969.

Forskning och utveckling

Forsknings- och utvecklingsresurserna ägnades till sin huvuddel åt process- och produkttekniska problem för massa och papper. Koncernens dotter- och intresseföretag utnyttjade det centrala forskningslaboratoriet i växande omfattning.

Forskningslaboratoriet — pappersmaskin

I Ortviken studerades systemet för tillverkning av mekanisk massa ingående och det kvalitetstekniska sambandet mellan denna massa och det färdiga tidningspapperet klargjordes ytterligare. Omfattande studier av metodiken för blekning av sulfatmassa utfördes som ett led i den långsiktiga utvecklingen av produktionstekniken inom denna sektor. I Munksund fortsatte det under föregående år inledda arbetet med automatisk styrning och kontroll av pappersmaskinen och den kontinuerliga kokaren.

Inom området för nya produkter har sedan flera år tillbaka bedrivits ett utvecklingsarbete baserat på en patentsökt kombination av papper och CMC. Detta arbete fördes under 1968 fram så långt, att ett CMC-bestrucket papper började tillverkas under 1969.

Aschaffenburg Zellstoffwerke A G

Utvecklingen inom Aschaffenburg Zellstoffwerke A G (AZ) var under år 1968 positiv och överträffade väsentligt de prognoser, som låg till grund för SCA:s beslut att inträda som delägare i företaget. Leveranserna ökade och ett avsevärt förbättrat resultat torde komma att redovisas.

Arbetena på uppförandet i Stockstadt av en ny finpappersmaskin med en kapacitet av ca 70.000 ton per år pågår och maskinen beräknas vara i drift i början av år 1970. AZ befäster med denna investering sin ställning som den största tillverkaren av träfria grafiska papper på den västeuropeiska kontinenten.

Marknadsläget för AZ:s produkter är för närvarande gott och för år 1969 förutses en fortsatt gynnsam utveckling.

Columbia Cellulose Co. Ltd

Columbia-koncernen, i vilken SCA:s intresse nu utgör mer än 40 %, omfattar efter Skeena-bolagets införlivande som helägt koncernbolag två fabriker för blekt sulfatmassa med en årlig kapacitet av sammanlagt nära 500.000 short tons, en fabrik för acetatmassa med en årlig kapacitet av ca 180.000 short tons och ett sågverk med en årlig kapacitet av ca 60.000 stds. Företaget förfogar genom långsiktiga avtal över avverkningsrättigheter inom en areal av ca 1,2 milj hektar produktiv skogsmark.

Columbia-koncernens omsättning uppgick under 1968 till ca 88 milj kanadensiska dollar. Verksamheten resulterade i en nettoförlust av 9,5 milj kanadensiska dollar efter avskrivningar med sammanlagt 11,4 milj dollar.

Trots att en betydande del av koncernförlusten härrörde från Skeena-bolaget, kan det konstateras att dess nyuppförda fabrik under 1968 uppnådde en successiv stabilisering och normalisering av produktion och produktkvalitet. Det bedömes nu att fabriken slutligen bör kunna uppnå en kapacitet av 850 short tons per dygn. Fabriken var ursprungligen projekterad för 750 ton.

Syftet med de i berättelsens inledning relaterade förändringarna i ägandeförhållandena var bl a att skapa en enklare företagsstruktur och därmed möjliggöra en effektivare samordning av såväl skogs- som industrirörelserna. I sistnämnda avseende beröres främst Skeena-bolagets sulfatfabrik och Columbia-bolagets sulfitfabrik, vilka är belägna på samma industriplats.

För år 1969 förutses ett betydligt bättre resultat än för år 1968. Orsakerna härtill är bl a förbättringen i marknadsläget för cellulosa, en successivt ökad produktion samt kostnadsreduktioner i såväl skogs- som industrirörelserna.

Wellpapp

I *Sverige* förbättrades marknadsläget mot slutet av redovisningsperioden och konsumtionen beräknas under 1969 komma att stiga med 7—10 % i jämförelse med 1968. För AB Värnamo Wellpappfabrik blev 1967/68 ett gott år och för år 1969 förutses en fortsatt gynnsam utveckling. Arbetena på uppförandet av en ny wellpappfabrik i Stockholms-området har påbörjats och fabriken beräknas vara i drift i mitten av 1970.

I *Danmark* pressades marknaden under 1968 av ett avsevärt utbudstryck med därav följande prissänkningar. Detta ledde till en viss nedgång i resultatet för Colon Emballage A/S. En marknadsförbättring har dock kunnat konstateras under de första månaderna av 1969.

För SCA:s wellpappintressen i *Frankrike*, Papeteries Léon Clergeau och Cartonnages Lutécia, noterades trots politiska oroligheter under det gångna året en avsevärd ökning av såväl omsättning som resultat. Orderingången har hittills under innevarande år legat på en hög nivå och inga tecken tyder på att den positiva trenden kommer att brytas under 1969.

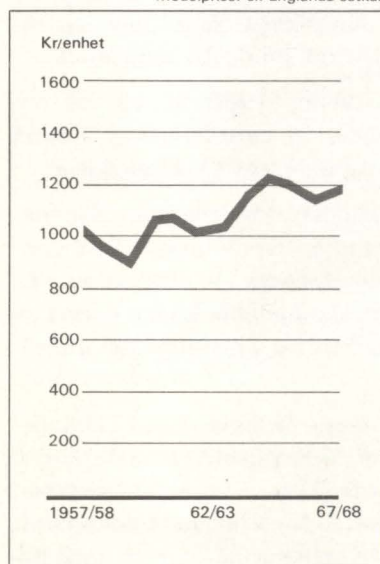
I *Spanien* var konjunkturläget under större delen av år 1968 dämpat och Papelera Navarras leveranser och resultat blev därför i stort sett oförändrade jämfört med året innan. En ökning av den ekonomiska aktiviteten inträffade under höstmånaderna, vilken bl a tog sig uttryck i en volymmässigt uppgång i wellpappförsäljningen. För år 1969 förutses därför en viss förbättring av Papelera Navarras omsättning och resultat.

Trävaror

Marknaden för sågade trävaror kännetecknades under räkenskapsperioden av god efterfrågan. Den förmämsta orsaken var den successiva förbättringen av det allmänna konjunkturläget på huvudmarknaderna i Västeuropa. Priserna förblev emellertid under större delen av 1968 på samma låga nivå som 1967. Vissa prisökningar kunde dock genomföras mot slutet av

Trävaror

Medelpriser cif Englands ostkust

Utsikter för 1969

året. Till följd av en viss förskjutning av leveransernas sammansättning i riktning mot lägre kvaliteter kom det av SCA under räkenskapsperioden uppnådda medelpriset i sin helhet att bli ca 1 % lägre än föregående räkenskapsår.

Leveranserna från SCA:s sågverk uppgick under räkenskapsperioden till 173.300 stds inklusive internleveranser. En jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar en ökning av leveranserna från 119.900 stds till 134.200 stds. Ökningar uppnåddes framför allt i leveranserna till Storbritannien och Holland.

Tillverkningen under räkenskapsperioden uppgick till 173.400 stds.

De omfattande investeringar som gjorts i Munksunds sågverk togs plan enligt i full drift i början av år 1968. Detta innebar att ett nytt torkhus för sågverkets hela produktion samt mekaniserade anordningar för virkets slutbehandling kunde tagas i bruk. Den öppna brädgården avvecklades. I och med fullföljandet av dessa investeringar för ca 11 milj kr kommer produktionen vid Munksunds sågverk att kunna ökas väsentligt trots betydande nedskärningar av personalstyrkan.

Lagring och utlastning av produkterna från sågverken i Munksund och Holmsund sker numera vid terminalen i Umeå uthamn.

Enligt beslut i oktober 1968 skall driften vid Kramfors sågverk upphöra så snart som inneliggande råvarulager förbrukats, vilket beräknas ske under april 1969.

Försäljningarna för år 1969 kunde påbörjas under relativt gynnsamma yttre förutsättningar och fick redan från början stor omfattning. Vid årsskiftet hade den svenska sågverksindustrien sålunda placerat ca 45 % av det för året beräknade totala utbudet. Prisläget har varit fast med en stigande tendens.

Övergången till leveranser i metriska mått, som för trävarornas del beräknas ske under första halvåret 1970, torde icke i någon högre grad komma att påverka marknadsutvecklingen. Nödvändiga omställningar vid sågverken kommer dock att medföra kostnader.

Även om osäkra faktorer icke saknas, tyder mycket på att det hittills uppnådda försäljningsresultatet och den rådande fasta pristendensen skapat förutsättningar för en ekonomiskt mera tillfredsställande utveckling under år 1969 än under de senaste åren.

Board och plywood

Leveranserna av board uppgick till totalt 52.200 ton. Härav utgjordes 5.700 ton av resterande lager vid Kramfors nedlagda boardfabrik, vars lageravveckling därmed slutfördes. Plywood- och lamellträleveranserna uppgick till 7.800 m³.

En jämförelse mellan kalenderåren 1967 och 1968 visar leveransminskning för båda varuslagen, nämligen för board från 40.900 ton till 37.500 ton och för plywoodprodukter från 6.800 m³ till 5.500 m³.

Efterfrågan på boardprodukter inom landet ökade under perioden men konkurrensläget skärptes likväl. Sistnämnda förhållande präglade i än högre grad flertalet exportmarknader.

Tillverkningen av board och plywood uppgick till 45.400 ton respektive 7.700 m³. Produktionslinjen för hård board i Johannedal byggdes under 1968 ut, varigenom tillverkningskapaciteten ökade med 4.000 ton per år.

Byggmaterial

Under verksamhetsperioden färdigställdes en ny parkettfabrik i Holmsund. I samband därmed utökades tillverkningsprogrammet så att det nu omfattar såväl fribärande som icke fribärande parkettbräder.

Avtal träffades i maj 1968 mellan SCA och BPA Byggproduktion AB om exploatering av ett nytt småhussystem genom ett till lika delar ägt företag. Rörelsen vid trähusfabriken i Kramfors avvecklades under senare delen av 1968 och lokalerna överläts till det nya bolaget, som erhållit namnet Ådals-Hus AB. Överenskommelse träffades mellan SCA och övriga delägare i AB Svenska Trähus, varigenom detta företags försäljningsverksamhet för delägarnas räkning upphörde med utgången av oktober månad 1968.

Överenskommelser träffades med flera företag inom byggmaterialbranschen, varigenom Holmsund Byggprodukter — som är det namn under vilket SCA:s avdelning för byggmaterial arbetar — erhöll försäljningsrätten för dessa företags produkter.

Egna försäljningskontor för byggmaterial upprättades i Stockholm, Malmö och Oslo.

Maskinhallen vid Holmsunds parkettfabrik

Distribution

Det nya distributionssystemet för SCA:s huvudprodukter cellulosa, papper och trävaror togs successivt i full drift under verksamhetsperioden. Distributionssystemet innefattar tre huvuddelar: de svenska utlastningsterminalerna med sina tilltransportsystem, fartygstransporterna med de tre specialfartygen M/S Tunadal, M/S Holmsund och M/S Munksund samt slutligen de utländska mottagningsterminalerna med sina serviceorganisationer för vidaretransport av godset till kunderna. Förutom till de tre ursprungligen planerade mottagningsterminalerna i Hamburg, Rotterdam och London upptogs under 1968 trafik också till en mindre terminalanläggning i Genua. För den del av distributionsverksamheten, som omfattar sjötransporterna, har bildats ett särskilt bolag, benämnt SCA-Transport AB. Distributionssystemet syftar vid sidan om den rent tekniska rationaliseringen av godshantering och transporter till en effektivisering av marknadsföringen på SCA:s huvudmarknader genom säkrare och tätare leveransservice samt bättre godsskydd och varukontroll intill det slutliga leveransledet. Positiva effekter förutsågs också på SCA:s och kundernas möjligheter till lagernedskärningar och snabbare lageromsättningar.

Erfarenheterna under den gångna verksamhetsperioden var mycket gynnsamma. Sålunda kunde den åsyftade tekniska rationaliseringen genom-

gående uppnås och i vissa fall även överskridas i avseende på personalreduceringar, lastkapacitet, stuvningsförhållanden samt leveranskvantiteter. De kommersiella effekterna var likaledes tydligt märkbara. En ökad lageromsättning och i vissa fall lagerminskning uppnåddes. Godsskyddet förbättrades och motsvarade vid verksamhetsperiodens slut väl de uppställda kraven. Fartygens isgående förmåga överträffade förväntningarna och leveranssäkerheten ökade. Tack vare det nya systemet kunde sålunda även trävaror skeppas utan hinder av issvårigheter under hela vinterperioderna 1967/68 och 1968/69.

Det ekonomiska resultatet av verksamheten inom det nya transportsystemet har motsvarat förväntningarna och ett tillfredsställande nettoresultat har uppnåtts. Överskottet från sjötransportrörelsen har i redovisningen återförts till de produkter, som transporterats i systemet.

Verkstadsrörelse

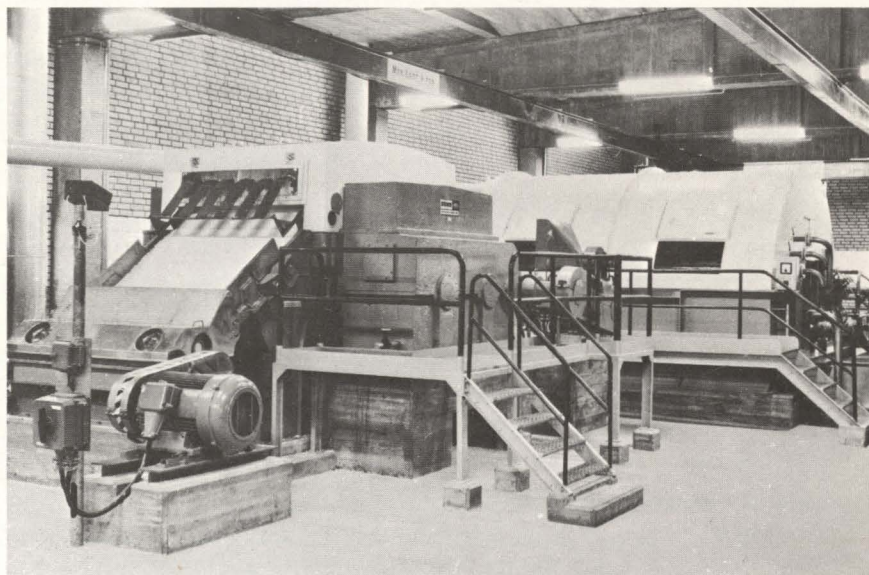
Sunds AB:s leveransvärde, inberäknat leveranser till andra företag i SCA-koncernen, uppgick till 114,3 milj kr. Därav utgjorde 42,2 milj kr leveranser från Emba-avdelningen i Örebro och Bröderna Åkessons Maskinfabrik AB i Hälsingborg. Exportandelen var 47%. Som en följd av konjunkturavmattningen 1967 och av det förhållandet, att redovisningsperioden omfattar två ur leveranssynpunkt traditionellt svaga höstterial, försämrades rörelseöverskottet. Försäljningarna under perioden uppgick till ca 134 milj kr, vilket resulterade i en stark ökning av orderstocken. För 1969 förutses ökad leveransvolym och förbättrat rörelseresultat.

Mellan Sunds AB och AB Defibrator ingicks ett samarbetsavtal, som bl a innebär, att de båda företagen skall samverka i vissa utvecklingsprojekt, utan att Sunds sedan länge etablerade licensförbindelser med de amerikanska företagen Improved Machinery Inc. och The Bauer Bros Co. påverkas.

Vidare träffades mellan Sunds AB och Kockum-koncernen en överenskommelse om produktbyte, varigenom Sunds skogsmaskinlinje överfördes till Kockum-Söderhamn AB, samtidigt som Sund tillfördes Söderhamns linjer av upptagningsmaskiner för boardindustrien. Tillverkningen av dylika utrustningar igångsattes under året i verkstaden i Sundsbruk.

Cellulosamaskinavdelningen i Sundsbruk slutförde under året flera betydande leveranser till svensk och utländsk cellulosaindustri. Det utvecklingsarbete, som Sund sedan ett antal år bedrivit inom området höggradig avvattning, resulterade i leveranser av en nykonstruerad valspress med

Filtertvätten vid Östrand

hög kapacitet. En komplett avvattnings- och flingtorkningsanläggning för 250 dygnston blekt sulfatmassa, i vilken en dylik Sundspress ingår, togs i bruk av en svensk kund. En ny presskonstruktion för avvattning till mellan-koncentrationsområdet introducerades på marknaden. Därigenom har förutsättningar skapats för en förenklad processmetodik vid bl a högkoncentrationsmalning och rejektbehandling.

Anläggningar för kontinuerlig mercerisering av viskoscellulosa installerades i Finland, Nordirland, Polen och Spanien. Ett stort antal silar levererades för installation i Sovjetunionen.

Sunds AB erhöll under räkenskapsperioden betydande beställningar av utrustningar för kokning, tvättning, silning, blekning, lagring och avvattning av massa från den svenska skogsindustrin liksom från Finland, Rumänien, Storbritannien, Tjeckoslovakien, Västtyskland och Turkiet. En komplett anläggning för avvattning, flingtorkning, balning och mercerisering såldes till Bulgarien.

Vid Emba-avdelningen i Örebro var leveransvolymen för huvudprodukten wellpappmaskiner hög. Av leveranserna gick inemot hälften till USA och Japan. Ett första exemplar av en nykonstruerad sk in-line-maskin för flexografiskt tryck, kombinerat med klistring eller tejpling av wellpapplådor, levererades under året.

Av Emba-avdelningens linjer av förpackningsmaskiner försåldes ett stort antal enheter, främst till Storbritannien, Västtyskland, Frankrike, Holland och Italien. Nya maskinutrustningar utvecklades, som möjliggör hel- eller halvautomatisk förpackning av burkar, flaskor eller kartonger i ytteremballage av wellpapp.

Leveranserna av plastmaskiner ökade jämfört med föregående år. Ansträngningarna att intensifiera exporten av Åkesson-maskiner ledde till ökade försäljningar i främst Danmark, Norge och Storbritannien.

Värdet av årets investeringar i anläggningar uppgick till 3,4 milj kr. En ny montagehall uppfördes i Sundsbruk, innehållande även kontorslokaler för produktionsavdelningen.

Kraftförelse

Koncernens produktion och distribution av elkraft bedrevs i huvudsak genom dotterbolaget Bålforsens Kraft AB (Båkab).

Kraftomsättning:

1.9.1967—31.12. 1968
16 månader
milj kWh

Energiproduktionen i kraftverken samt Båkab och moderbolaget tillkommande andels- och er- sättningskraft från andra kraft- verk utgjorde sammanlagt	3.633
Från utomstående inköptes	934
Härjämte alstrades vid moderbolagets industrier, huvudsakligen i form av s k mottryckskraft	360
	4.927
Vid moderbolagets industrier för- brukades	2.251
varav för framställning av ånga	104
Till större främmande industri- och kraftföretag såldes	1.613
Inom den egna detaljdistributionen och hos återdistributörerna förbrukades sammanlagt	879

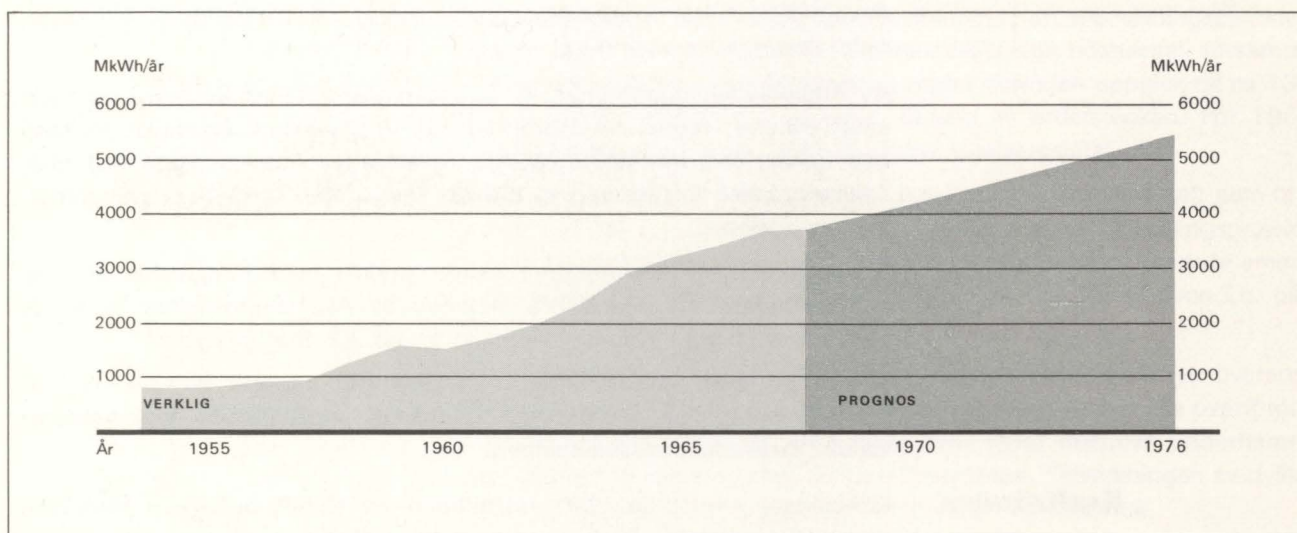
Den ringa nederbörden från juli 1968 till årets slut medförde extremt låg vattenföring i alla de älvar, där Båkabs kraft produceras. Sedan slutet av september täcktes minskningen av vattenkraftproduktionen av egen värmekraftproduktion och av köp från andra kraftföretag. Detta påverkade Båkabs resultat i oförmånlig riktning.

Leveranserna av kraft för detaljkonsumtion ökade starkt. Belastningsstegringarna krävde utbyggnader och förstärkningar av ledningsnätet.

Båkab och Statens Vattenfallsverk bildade under hösten 1968 ett gemensamt eldistributionsföretag i Norrbotten kallat Piteortens Eldistributions AB. Bolaget, i vilket Båkab är hälftendelägare, betjänar drygt 10.000 abonnenter. Bolagets skötsel kommer att handhavas av Statens Vattenfallsverk.

Bergvattnets kraftverk i Sjougdälven togs i drift i oktober 1968. Kraftverket tillhör Korselbränna AB, i vilket Båkab är hälftendelägare. Byggandet av det likaledes av Korselbränna AB ägda Dabbsjö kraftverk med till-

Båkabs kraftomsättning åren 1954–1976

hörande regleringsmagasin fortskrider planenligt och verket kommer att tagas i drift i november 1969.

Stensjöns Kraft AB, vari Båkab ingår som hälftendelägare, tog under november 1968 Stensjöfallets kraftverk i drift. Båkabs andel av kraftproduktionen uppgår till ca 110 milj kWh/år. Stensjön-bolagets utbyggnad av Kvarnfallet fortgår planenligt. Bolagets aktiekapital ökades med 14 milj kr till 22 milj kr.

Investeringarna i naturkraft, anläggningar och kraftservitut uppgick för Båkab och dess dotterbolag till 12,4 milj kr. De på Båkabs andelar i andra kraftföretag belöpande investeringarna utgjorde ca 22 milj kr för kalenderåret 1967 och ca 27 milj kr för kalenderåret 1968.

Personalfrågor

Tillgången på arbetskraft var god både inom industrien och skogsbruket med ringa personalomsättning.

Antalet anställda i koncernens svenska företag var i medeltal 12.467, varav 9.899 arbetare och 2.568 övriga anställda. Utbetalade löner uppgick till 286,6 milj kr för arbetare och 123,5 milj kr för övriga anställda.

Antalet industriarbetare inom moderbolaget minskade med 336. Denna utveckling kan till övervägande del tillskrivas genomförda rationaliserings-

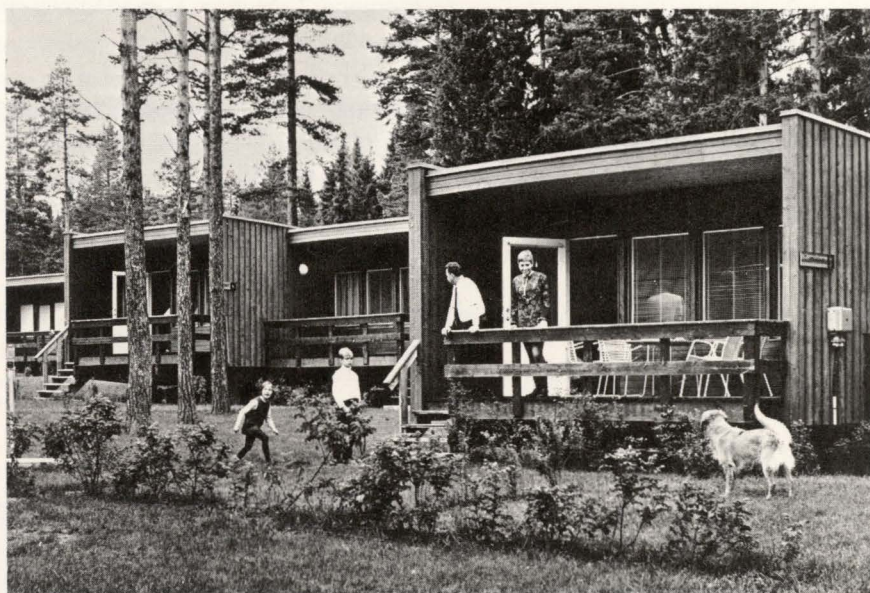
åtgärder. Genom minskad avverkning och en under senare år hårt driven rationaliseringsverksamhet, som syftar till en alltmer ökad mekanisering och motorisering av skogsarbetet, nedgick antalet skogsarbetare med 1.283.

Antalet tjänstemän inom moderbolaget nedgick med 78.

Personalutvecklingen inom dotterbolagen uppvisar ett närmast oförändrat arbetarantal. Tjänstemannasidan ökade med 36 tjänstemän, som till övervägande del kan hänföras till SCA-Transport AB.

Skyddsverksamheten inom industrirörelsen präglades av fortsatt gynnsam utveckling med i genomsnitt 22,8 olycksfall på 1 milj arbetstimmar. Denna siffra ligger under genomsnittet för svensk industri.

Utbildningsverksamheten omfattade heltidskurser för lärlingar, internatkurser av varierande längd samt kursverksamhet på såväl arbetstid som fritid. Sammanlagt deltog 3.328 personer inom industrirörelsen och 2.221 personer inom skogsrörelsen i utbildningsaktiviteten.

Tranviken, Alnö, fritidsstugor

I externa kurser deltog sammanlagt 1.216 personer. Utbildningskostnaden var ca 2,5 milj kr.

Anställda och löner i moderbolaget

Under räkenskapsåret var i medeltal i bolagets tjänst anställda

arbetare
övriga befattningshavare

1967/68

9.091

2.040

11.131

milj kr

Förändring från föregående år

— 1.619

— 78

— 1.697

Föregående år
(12 månader)

milj kr

I löner och ersättningar utbetalades
till styrelse, verkställande direktör och
andra företagsledare
till arbetare
till övriga

1,8

262,7

96,5

361,0

1,2

225,5

69,3

296,0

Sociala kostnader i moderbolaget

Lag- och avtalsbundna kostnader
Direkta pensioner

41,4

10,2

51,6

31,9

8,4

40,3

Moderbolagets bokslut

Vinst- och Förlusträkning Rörelsen

Vissa ändringar i gränsdragningen mellan rörelsen och övriga intäkter och kostnader genomfördes. I vinst- och förlusträkningen är jämförelsesiffrorna för föregående år anpassade till de nya riktlinjerna.

I rörelsens kostnader ingår de allmänna förvaltningskostnaderna, inom linjen redovisade med 4,7 milj. kr. Beloppet utgöres av arvoden, löner och övriga omkostnader med direkt anknytning till bolagets centrala administration.

Alla utbetalningar av pensionskaraktär påfördes rörelsen, som å andra sidan gottgjordes för ett ur tidigare pensionsavsättningar frigjort belopp å 0,5 milj. kr. Se vidare "Avsatt till pensioner" under balansräkningen.

Avskrivningar enligt plan

Rörelsen belastades under denna rubrik med avskrivningar, baserade på historiska anskaffningsvärden och beräkningar av den ekonomiska livslängden allt efter tillgångarnas art och användningsområde. Med "Övriga anläggningar" åsyftas i moderbolagets rörelse nyttjade anläggningstillgångar tillhöriga dotterbolag.

Aktieutdelning och resultatöverföring

Specifikation av de större *intäktsposterna* (milj. kr)

<i>Dotterbolag</i>	Utdelning	Överföring
Bålforsens Kraft AB	1,8 ¹⁾	16,3
AB Värnamo Wellpappfabrik	0,2 ¹⁾	2,9
Förvaltnings AB Aeolus	0,4 ¹⁾	—
AB Cellulosatransport	—	0,5
SCA Sales Ltd		
(f. d. Swedish Pulp Co. (London) Ltd)	1,0	—
Cie Française Svenska Cellulosa S.A.	0,5	—
<i>Intresseföretag</i>		
Colon Emballage A/S	0,5	—

Kostnadsposterna avsåg gottgörelse till dotterbolag för bestridande av räntor och skatter.

Extraordinära poster

Realisationsvinsterna härrörde nästan uteslutande från försäljningar av fastigheter.

Bland "Diverse intäkter" märkes återbetalning av 6,2 milj. kr av de finansieringsbidrag, som moderbolaget under tiden för uppförandet av Bålforsens kraftverk lämnade Bålforsens Kraft AB samt 3,3 milj. kr i ersättningar, uppburna från olika företag i samband med sjöregleringar m m. Vidare ingår en vid fusionen av Tuna Järnvägs AB uppkommen vinst å 0,1 milj. kr. Vid fusionen av Wifstavarfs AB bokfördes de till moderbolaget överförda skogs- och jordbruksfastigheterna till sådant värde, att varken fusionsvinst eller fusionsförlust uppstod.

Kostnaderna för avveckling av nedlagda verk och produktslag överflyttades fr o m detta bokslut från "Rörelsen" till "Diverse kostnader", där de upptar hela det under rubriken redovisade beloppet.

Lagervärdereglering

Se "Lagerreserv" under balansräkningen.

Nedskrivning på aktier

Nedskrivningarna avsåg huvudsakligen aktierna i Colon Emballage A/S och Papelera Navarra, S.A. För nedskrivningarna disponerades dels realisationsvinster och vissa extraordinära intäkter, som influtit under räkenskapsperioden, och dels intäkter av liknande slag, som under tidigare år reserverats för nedskrivningar i moderbolaget och Wifstavarfs AB.

¹⁾ Förhandsutdelning

Fortsättning på sida 23

SCA:s nya landtransportsystem för virke

Det nya landtransportsystemet för virkesråvara i Ljungans och Indalsälvens ådalar, d.v.s. Medelpad och större delen av Jämtland/Härjedalen, vilket under 1968 genomförts i sin första etapp, innebär en betydande rationalisering av virkeshanteringens såväl i skogsbruket som vid industrierna. En annan väsentlig effekt av omläggningen är en förbättring av kvaliteten hos vissa produkter, exempelvis tidningspapper, på grund av ökad tillgång på icke blötlagt virke. Andra fördelar är bl. a. eliminering av virkesförluster samt väsentlig tidsvinst mellan avverkning och förädling med frigjort kapital som resultat.

Omläggningen innebär en övergång till landtransport av allt det virke som utvinnes i Ljungans och Indalsälvens ådalar. Virkesfångstområdet är med avseende på landtransporter-

nas genomförande uppdelat i ett direktkörningsområde och ett järnvägstransportområde.

Från direktkörningsområdet körs virket direkt till industrierna i Sundsvalls-distriktet. Detta område sträcker sig i stort sett 100 km från kusten — se kartan nedan.

Inom järnvägstransportområdet samlas virket vid sju omlastningsstationer och transporteras sedan med speciella virkeståg till den virkesterminal för allt järnvägsburet virke som SCA anlagt i Töva väster om Sundsvall. Därifrån distribueras virket med bilar till SCA-industrierna i Sundsvalls-distriktet.

De erfarenheter som det nya landtransportsystemet hittills givit är mycket positiva.

Töva-terminalen

Fullt utbyggt kommer landtransportsystemet att beröra ca 120 milj. f^3 eller ca 3,3 milj. ton per år. Därav transporteras mer än 50% med järnväg från inlandet. Allt järnvägsburet virke passerar terminalen i Töva där sortering sker före vidaredistribution till SCA-industrierna i Sundsvalls-distriktet. Sorteringen sker i nykonstruerade sorteringsverk, varav ett är installerat och ett andra kommer att installeras i slutet av 1969 eller under 1970. Terminalområdet omfattar ca 189.000 m^2 . Lagringskapaciteten är ca 6 milj. f^3 .

Lossning av järnvägsvagnar

De specialtåg med virke som kommer till Töva-terminalen är 600 m långa och omfattar 42 vagnar med vardera två lastenheter om ca 500 f^3 eller 14 ton. Vid full drift anländer ett virkeståg var fjärde timme till terminalen, vilket betyder en genomsnittlig lossningstakt av en vagn var femte minut. Timmerlastaren tar en lastenhet vid varje rörelse.

Virkets sortering

Det elektronstyrda sorteringsverk som konstruerats för Töva-terminalen representerar en helt ny teknik inom området. Sorteringen sker i sju sortiment. 40 stockar per minut passerar förbi sorteraren, som via tryckknappslådor ger impuls till sorteringsverket för nersläpp i tolv sorteringsfack.

Trailerekipage

För transporter till industrierna från direktkörningsområdet och Töva-terminalen har utformats ett speciellt trailersystem. Lastfordonen är anpassade till de lastenheter som behandlas vid järnvägstransporterna och i Töva. SCA äger lastfordonen medan dragbilarna inlejes.

Slutet på en epok

Sista flottningen i Ljungan

Slutet på en epok

I slutet av september 1968 nådde den s.k. rumpan skiljet i Kvitsle och därmed sattes definitivt punkt för flottningen i Ljungan, den södra av de två älvar som berörs av omläggningen av virkestransporterna till SCA:s industrier i Sundsvalls-distriktet. Det sista året omfattade flottningen ca 4,3 milj. stockar. Det högsta antalet flottade stockar, 12,7 milj., noterades 1957.

Ljungan med biflöden började användas som transportled redan på 1500-talet. Då började mindre vattensågar att anläggas efter älven och såväl timret till dessa som färdigprodukterna, bl.a. bjälkar, spiror och plank, flottades vissa sträckor. I och med industrialiseringens genombrott i mitten på 1800-talet med bl.a. tillkomsten av ångsågarna i Sundsvalls-distriktet gjordes älven och många av dess biströmmar i sin helhet användbara för flottning. Ljunga Älvs Flottningsförening, som upplöstes den 31 oktober 1968, bildades i början av 1870-talet.

Balansräkning

Vid jämförelse med föregående balansräkning bör hänsyn tagas till att fusionen av Wifstavarfs AB väsentligt ökade värdena framför allt under "Anläggningstillgångar" och "Långfristiga skulder".

Likvida medel

Avtalade, ej utnyttjade krediter i storleksordningen 47 milj kr stod till förfogande vid bokslutstillfället.

Efter räkenskapsperiodens slut har ett obligationslån å 70 milj kr upptagits.

Varulager och trädköp

Varulagret värderades enligt bestämmelserna i förordningen om inventering av varulager.

En planerad kraftig minskning av lagren av vedråvara uppnåddes. Det tidigare i berättelsen behandlade nya systemet för vidaretransporterna till Sundsvalls-industrierna bidrog att möjliggöra densamma.

Även cellulosalagren minskade betydligt, medan lagren av bolagets övriga huvudprodukter förblev i stort sett oförändrade.

Trädköpen redovisades i föregående bokslut i ett dotterbolag.

Långfristiga fordringar

Den stora minskningen av fordringarna hos utomstående förklaras väsentligen av att fordran mot debentures hos Skeena Kraft Ltd utbyttes mot aktier i Columbia Cellulose Co. Ltd.

Värdepapper och rättigheter

Specifikation av aktieinnehavet vid räkenskapsperiodens slut återfinnes på sidorna 30—31.

Utöver Columbia-transaktionen och fusionen av Wifstavarfs AB, vilka föranledde de största förändringarna i aktieinnehavet under perioden, kan nämnas att nya dotterbolag bildades dels för försäljningen i Schweiz — Svenska Cellulosa (Suisse) S.A. med säte i Basel — och dels för att äga och driva den nya terminalen i Genua — Svenska Terminal in Genova S.p.A. Aktiekapitalen i de franska dotterbolagen Papeteries Léon Clergeau S.A. och Société d'Exploitation des Cartonnages Lutécia S.A. ökades genom nyemissioner.

Genomförda nedskrivningar på aktier kommenteras i berättelsens inledning (sida 5) och vid "Nedskrivning på aktier" under vinst- och förlusträkningen.

Kraftservituten var tidigare redovisade i Wifstavarfs AB och tillfördes moderbolaget genom fusionen.

Fastigheter och anläggningar

Årets förändringar på kontona för fastigheter och anläggningar var i sammandrag följande (milj kr).

	Pågående anlägg- ningar	Maskiner och in- ventarier	Industrifas- tigheter, bo- städer m.m.	Sjöregle- ringar	Skogs- och jordbruks- fastigheter
Ingående balans	85,5	194,4	198,8	—	151,3
Investeringar	+ 2,3	+ 93,0	+ 33,9	—	+ 8,5
Tillfört vid fusion av dotterbolag	+ 0,2	+ 87,9	+ 28,5	+ 0,4	+ 22,5
Överföring av färdigställda anläggningar	— 84,7	+ 76,6	+ 7,4	—	+ 0,1
Uppskrivning enl. 100 § 2 mom. a)AL	—	—	—	—	+ 36,0
Avyttringar	—	— 6,9	— 3,1	—	— 1,6
Avskrivning mot investe- ringsfond	—	— 9,7	— 5,2	—	— 1,8
Avskrivning mot årsre- sultatet	—	— 93,8	— 14,2	—	— 2,0
Utgående balans	<u>3,3</u>	<u>341,5</u>	<u>246,1</u>	<u>0,4</u>	<u>213,0</u>

Uppskrivningen av skogs- och jordbruksfastigheter motsvarades, såsom nämnts i berättelsens inledning, av en nedskrivning på aktierna i Columbia Cellulose Co. Ltd.

Avsatt till pensioner	Till kontot överfördes i samband med ikraftträdandet av den nya lagen om tryggnad av pensionsutfästelser m m bolagets skulder till		milj. kr
	PRI-stiftelser	30,4	
	andra reversstiftelser för pensionsändamål	<u>74,2</u>	104,6
	Bolagets pensionsskuld utgjorde 31. 12. 1968		
	för PRI-åtaganden	38,7	
	för övriga åtaganden	<u>65,4</u>	<u>104,1</u>
	Disponibla pensionsmedel, som återfördes		<u>0,5</u>

Lagerreserv	Lagerreserven förändrades sålunda (milj. kr).	
	Ingående balans	152,4
	Prisfluktuationer under perioden och värde-	
	korrigeringar i bokslutet	— 13,0
	Vinstredovisningen påverkande upplösning	<u>— 31,4</u>
	Utgående balans	<u>— 44,4</u>
		<u>108,0</u>

Lagerreserven uppgick vid räkenskapsperiodens slut till ca 33% av lagervärdet.

Investeringsfonder Återstoden av bolagets investeringsfonder för rörelse och skogsbruk utnyttjades efter vederbörliga medgivanden. Efter särskilt tillstånd tog moderbolaget även i anspråk Bålforsens Kraft AB:s fond för byggnader och Hammarforsens Kraft AB:s fond för rörelse. Fondmedlen användes för avskrivningar på investeringar i såväl byggnader som maskiner.

De i Riksbanken på konton för investering inestående medlen uttogs.

Reserv för nedskrivningar Det efter de tidigare relaterade ianspråktagandena kvarstående beloppet balanseras i avvaktan på klarlägganden bl a av skatteförhållanden.

Finansierings- och likviditetsanalys

		I vidstående belopp ingående förändringar p. g. a. fusioner	
		milj. kr	milj. kr
<i>Tillförda medel</i>			
Redovisad vinst	+ 14		
Avskrivningar	+ 110		
Nedskrivning på aktier	+ 15		
Upplösning av lagerreserv	<u>— 44</u>		
Verksamhetens medelöverskott	+ 95		
Från dotterbolag övertagna investeringsfonder	+ 6		
Vid fusion övertagen reserv för nedskrivningar	+ 3		+ 3
Ökning av långfristiga skulder	<u>+ 169</u>	+ 273	+ 70
<i>Disponerade medel</i>			
Nettoavveckling av lång-			
fristig utlåning	+ 67		
Förvärv minus avgång av värdepapper och rättigheter	— 20		+ 62
Förvärv minus avyttring av fastigheter och anläggningar	<u>— 265</u>		— 139
	— 218		
Utdelning till aktieägarna	<u>— 29</u>	— 247	
Rörelsekapitalets förändring som fördelar sig enligt följande:		<u>+ 26</u>	<u>— 4</u>

Förändring av likvida medel	—	3	
Förändring av kortfristiga mellanhavanden	+	97	— 4
Förändring av värdepappersinnehavets värde	+	1	
Förändring av varulagrets värde	—	107	
Förändring av trädköpsinnehavets värde	+	38	
	+	26	— 4

Rörelsekapitalets sammansättning

Likvida medel	6
Kortfristiga fordringar	239
Värdepapper	3
Varulager och trädköp	370
	618
Kortfristiga skulder	— 244
Redovisat rörelsekapital	374

Vid bedömningen bör hänsyn tagas till de under rubriken "Likvida medel" nämnda icke utnyttjade krediterna å 47 milj kr.

Koncernens bokslut

Vinst- och förlusträkning

Rörelsen

Bålforsens Kraft AB:s och Sunds AB:s rörelseresultat påverkades negativt av omständigheter som berörts i respektive produktavsnitt i berättelsen. Detta ledde i Sunds AB:s fall till en lägre rörelsevinst än föregående räkenskapsår. AB Värnamo Wellpappfabriks resultat var väl hävdad, och för det franska wellpappföretaget Papeteries Léon Clergeau S.A. noterades en mycket påtaglig resultatförbättring.

Rörelsen belastades även i dotterbolagen med samtliga pensionsutgifter inberäknat den avsättning för s. k. PRI-utfästelser, som i vissa bolag var erforderlig. I andra dotterbolag förefanns överskott i tidigare pensionsavsättningar till ett sammanlagt belopp av 0,6 milj kr. Dessa disponibla pensionsmedel återfördes och gottgjordes rörelsen.

Avskrivningar enligt plan

Rörelsen belastades i dotterbolagen med avskrivningar beräknade efter likartade principer som i moderbolaget. Avskrivningar på "Övriga anläggningar" avser Bålforsens Kraft AB:s bidrag till avskrivningar på de kraftverk, från vilka bolaget mottager andelskraft.

Aktieutdelning och resultatöverföring

Posten "Överföring till intresseföretag" representerar den ersättning, som Bålforsens Kraft AB lämnade till de i föregående stycke nämnda andelsverken för täckande av deras räntor och skatter m m.

Extraordinära poster

Realisationsvinster på anläggningar uppbars av Bålforsens Kraft AB med 4,6 milj kr huvudsakligen i samband med den tidigare nämnda omorganisationen av bolagets eldistributionsverksamhet i Norrbotten, samt av AB Bröderna Eriksons Mek. Snickerifabrik med 2,0 milj kr vid försäljning av dess tidigare använda fabriksanläggning i Örebro.

Realisationsvinsten på aktier uppstod till största delen i Förvaltnings AB Aeolus vid avyttring av aktier i AB Industrivärden.

Vid Bålforsens Kraft AB:s fusion av Hammarforsens Kraft AB bokfördes de överförda tillgångarna till sådana värden, att en fusionsförlust å 1,5 milj kr uppstod. Denna täcktes av den vid fusionen av Nedereide Kraft AB uppkomna fusionsvinsten. De värden på tillgångarna, som efter fusionen redovisas i Bålforsens Kraft AB, måste anses fullt betryggande.

Lagervärdereglering

Upplösning av lagerreserv företogs, förutom i moderbolaget, i Sund-koncernen med 3,6 milj kr.

Balansräkning

Värdepapper och rättigheter

Förändringarna i balansvärdet för "Aktier och andelar" har till största delen kommenterats i andra sammanhang i berättelsen. Det bör tilläggas, att värdet nedbringades med 13,6 milj kr genom att Förvaltnings AB Aeolus avyttrade ca 60.000 aktier i AB Industrivärden. Kvarvarande innehav utgör ca 37.000 aktier.

Mervärdet utöver pari på aktier i koncernbolag reducerades genom de slutförda fusionerna från 116,8 milj kr till 20,5 milj kr. Det kvarstående mervärdet hänför sig väsentligen till moderbolagets aktieinnehav i AB Värnamo Wellpappfabrik och Sunds AB:s innehav i Bröderna Åkessons Maskinfabrik AB.

Finansierings- och likviditetsanalys

Tillförda medel

		milj kr
Redovisad vinst	+ 14	
Avskrivningar	+ 139	
Nedskrivning på aktier	+ 16	
Upplösning av lagerreserv	- 48	
Verksamhetens medelsöverskott	+ 121	
Långfristig nettoupplåning	+ 138	+ 259

Disponerade medel

Nettoavveckling av långfristig utlåning	+ 64	
Nettoutgift för förvärv av värdepapper och rättigheter (förvärv minus avgång)	- 93	
Nettoinvestering i fastigheter och anläggningar (investering minus avyttring)	- 170	
Sammanlagd nettoinvestering	- 199	
Utdelning till moderbolagets aktieägare	- 29	- 228
Rörelsekapitalets förändring som fördelar sig enligt följande:		+ 31

Förändring av likvida medel	+ 4
Förändring av kortfristiga mellanhavanden	+ 168
Förändring av värdepappersinnehavets värde	- 2
Förändring av varulagrets värde	- 117
Förändring av trädköpsinnehavets värde	- 22
	+ 31

Rörelsekapitalets sammansättning

Likvida medel	19
Kortfristiga fordringar	331
Värdepapper	5
Varulager och trädköp	412
	767
Kortfristiga skulder	- 344
Redovisat rörelsekapital	423

Avtalade icke utnyttjade krediter uppgick för koncernens del till 50 milj kr.

Moderbolagets vinst- och förlusträkning

1.000 kr

	1.9.1967—31.12.1968 (16 månader)		Föregående år (12 månader)	
Rörelsen				
Intäkter, omsättning	1.259.770		862.490	
Intäkter, övrigt	<u>7.923</u>	1.267.693	<u>596</u>	863.086
Kostnader ¹⁾		<u>- 1.116.717</u>		<u>- 800.589</u>
		150.976		62.497
Avskrivningar enligt plan				
Bolagets anläggningar	- 110.000		- 61.000	
Övriga anläggningar	<u>- 9.200</u>	<u>- 119.200</u>	<u>- 14.600</u>	<u>- 75.600</u>
		31.776		- 13.103
Aktieutdelning och resultatöverföring				
Utdelning från dotterbolag	3.962		6.652	
Överföring från dotterbolag	19.703		11.726	
Överföring till dotterbolag	- 5.256		- 1.769	
Utdelning från intresseföretag	498		1.069	
Utdelning från övriga	<u>142</u>	19.049	<u>176</u>	17.854
Räntor				
Från dotterbolag	10.743		5.361	
Till dotterbolag	- 5.150		- 1.773	
Från övriga	7.777		7.459	
Till övriga	<u>- 80.034</u>	<u>- 66.664</u>	<u>- 42.579</u>	<u>- 31.532</u>
		- 15.839		- 26.781
Extraordinära poster				
Realisationsvinst på fastigheter och aktier	10.175		10.545	
Diverse intäkter	13.996		16.836	
Diverse kostnader	<u>- 3.068</u>	<u>21.103</u>	<u>- 1.905</u>	<u>25.476</u>
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		5.264		- 1.305
Bokslutskorrigerering av avskrivningar				
Bokföringsmässiga avskrivningar:				
Maskiner och inventarier	- 103.485		- 61.931	
Industrifastigheter, bostäder m m	- 19.337		- 17.578	
Skogs- och jordbruksfastigheter	<u>- 3.897</u>		<u>- 1.466</u>	
	- 126.719		- 80.975	
Avskrivningar enligt plan	110.000		61.000	
Utnyttjad investeringsfond	<u>16.719</u>	-	<u>10.227</u>	- 9.748
Lagervärdereglering				
Pris- och värderingsdifferenser	- 12.956		- 5.338	
Motsvarande upplösning av lagerreserv	12.956		5.338	
Vinstredovisningen påverkande upplösning av lagerreserv	<u>31.403</u>	31.403	<u>49.806</u>	49.806
Nedskrivningar på aktier				
Dotterbolag	- 606		- 311	
Andra bolag	<u>- 16.110</u>		<u>- 9.412</u>	
	- 16.716		- 9.723	
Utnyttjad tidigare reservering	<u>1.049</u>	- 15.667		- 9.723
Reservering för nedskrivningar				- 5.930
Vinst före skatter		21.000		23.100
Skatter		<u>- 7.400</u>		<u>- 3.700</u>
Redovisad vinst		<u>13.600</u>		<u>19.400</u>

¹⁾ Härav allmänna förvaltningskostnader 4.700 tkr. resp. 3.730 tkr.

Moderbolagets balansräkning

1.000 kr

Tillgångar

Per 31.12.1968

Föregående år

Omsättningstillgångar

Likvida medel		5.597		8.767
Värdepapper				
Egna obligationer (nom. belopp 3.451 tkr)		3.395		2.147
Fordringar				
Kundfordringar	159.920		122.954	
Andra kortfristiga fordringar	59.458		61.005	
Fordringar hos dotterbolag	19.729	239.107	56.058	240.017
Varulager och trädköp				
Trädköp	38.444		—	
Råvaror	174.196		263.424	
Förbrukningsartiklar	47.084		45.720	
Hel- och halvfabrikat	110.591	370.315	130.252	439.396
		<u>618.414</u>		<u>690.327</u>

Anläggningstillgångar

Långfristiga fordringar				
Fordringar hos andra än dotterbolag	53.251		117.150	
Fordringar hos dotterbolag	123.215	176.466	126.602	243.752
Värdepapper och rättigheter				
Aktier, andra än i dotterbolag	76.525		50.179	
Aktier i dotterbolag	78.533		166.637	
Patent, tillverkningsrätter o d	859		—	
Kraftservitut	27.994	183.911	—	216.816
Fastigheter och anläggningar				
Pågående anläggningar	3.316		85.500	
Maskiner och inventarier	341.510		194.414	
Industrifastigheter, bostäder m m	246.141		198.752	
Sjöregleringar	383		—	
Skogs- och jordbruksfastigheter	213.036	804.386	151.275	629.941
		<u>1.164.763</u>		<u>1.090.509</u>
		<u>1.783.177</u>		<u>1.780.836</u>

Taxeringsvärden

Industrifastigheter, bostäder m m	390.224 ¹⁾	234.461 ¹⁾
Skogs- och jordbruksfastigheter	418.376	378.772
	<u>808.600</u>	<u>613.233</u>

Brandförsäkringsvärden

Maskiner och inventarier	1.473.595	1.304.895
Industrifastigheter, bostäder m m	681.647	579.346
Skogs- och jordbruksfastigheter	73.652	70.415
	<u>2.228.894</u>	<u>1.954.656</u>

Ställda panter

Spärrat banktillgodohavande	750	1.481
Aktier	73.797	163.118
Rätt till elektrisk kraft	14.186	—
Företagsinteckningar	106.750	75.650
Fastighetsinteckningar	683.691	371.349
	<u>879.174</u>	<u>611.598</u>

¹⁾ I byggnadsvärde ingående värde å fasta maskiner avdräget.

Skulder och eget kapital

Per 31.12.1968

Föregående år

Skulder

Kortfristiga skulder

Skatteskulder	4.779		—	
Låneamorteringar inom ett år	56.948		41.633	
Andra skulder	151.953		254.535	
Skulder till dotterbolag	<u>30.257</u>	243.937	<u>45.578</u>	341.746

Långfristiga skulder

Obligationslån	271.879		244.755	
Andra skulder	458.591		307.236	
Avsatt till pensioner (FPG/PRI-skuld 38.686 tkr)	104.154		95.422	
Skulder till dotterbolag	<u>25.231</u>	859.855	<u>43.618</u>	691.031
		<u>1.103.792</u>		<u>1.032.777</u>

Särskilt avsatta medel

Obeskattade

Lagerreserv	108.038		152.397	
Investeringsfond för rörelse	—		10.885	
Investeringsfond för skogsbruk	<u>—</u>	108.038	<u>90</u>	163.372

Beskattade

Reserv för nedskrivningar		8.310		5.930
		<u>116.348</u>		<u>169.302</u>

Eget kapital

Bundna medel

Aktiekapital	366.500		366.500	
Reservfond	124.700		124.700	
Skuldregleringsfond	<u>5.200</u>	496.400	<u>3.260</u>	494.460

Dispositionsfond

30.000 30.000

Balanserade vinstmedel

Enligt föregående års balansräkning	54.297		67.477	
Avsättning till skuldregleringsfond	— 1.940		— 3.260	
Utdelning till aktieägarna	<u>— 29.320</u>	23.037	<u>— 29.320</u>	34.897

Redovisad vinst

13.600 19.400
563.037 578.757
1.783.177 1.780.836

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	11.435		5.468	
Andra förbindelser	<u>159.599</u>		<u>107.739</u>	
	<u>171.034</u>		<u>113.207</u>	

Specifikation av moderbolagets aktieinnehav

		Nom. värde	St.	%	31.12.1968 Bokfört värde Kronor	St.	%	31.8. 1967 Bokfört värde Kronor
Aktier i svenska dotterbolag med egen rörelse ¹⁾								
Bålforsens Kraft AB	Kr	1.000	50.000	100,0	50.000.000	50.000	100,0	50.000.000
AB Värnamo Wellpappfabrik	Kr	500	2.000	100,0	13.397.000	2.000	100,0	13.397.000
Sunds AB	Kr	100	100.000	100,0	10.000.000	100.000	100,0	10.000.000
AB Bröderna Eriksons Mek. Snickerifabrik	Kr	1.000	500	100,0	500.000	500	100,0	500.000
Förvaltnings AB Aeolus	Kr	500	800	100,0	400.000	800	100,0	400.000
AB Cellulosatransport	Kr	100	1.000	100,0	100.000	1.000	100,0	100.000
SCA:s Timmerförvaltning AB	Kr	100	1.000	100,0	100.000	1.000	100,0	100.000
Fastighets AB Framnäsvarf	Kr	1.000	156	100,0	1	—	—	—
SCA:s Bostads AB	Kr	100	1.000	100,0	1	1.000	100,0	1
SCA-Transport AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
AB Cellulosakalksten	Kr	175	—	—	—	1.000	100,0	1
Tuna Järnvägs AB	Kr	500	—	—	—	96	100,0	1
Wifstavarfs AB	Kr	100	—	—	—	435.000	100,0	89.543.000
Aktier i utländska dotterbolag med egen rörelse ¹⁾								
Papeteries Léon Clergeau S.A.	F	200	29.994	100,0	3.323.000	24.994	100,0	2.284.000
Société d'Exploitation des Cartonnages Lutécia S. A. R. L.	F	100	4.000	80,0	400.000	—	—	—
Papeterie de Pont-Augan S. A.	F	200	1.490	99,3	313.000	1.490	99,3	313.000
Société Cartonnages Lutécia S. A. R. L.	F	50	4.448	80,0	1	—	—	—
Cellulose Sales Co. Inc.	US\$	100	2.500	100,0	1	2.500	100,0	1
Compagnie Belge Svenska Cellulosa S. A.	BFr	12.000 ²⁾	499	99,8	1	499	99,8	1
Compagnie Francaise Svenska Cellulosa S.A.	F	50	40.000	100,0	1	39.336	98,3	1
Holmsund Flooring Ltd	£	1.0.0	1.000	100,0	1	1.000	100,0	1
Holmsund Ltd	£	1.0.0	100	100,0	1	98	98,0	1
SCA Timber Sales Co. Ltd	£	1.0.0	1.000	100,0	1	—	—	—
SCA Sales Ltd ³⁾	£	1.0.0	100.000	100,0	1	100.000	100,0	1
Svenska Cellulosa G.m.b.H.	DM	250.000	—	100,0	1	—	100,0	1
Svenska Cellulosa Italiana S.p.A.	Lire	50.000	500	100,0	1	500	100,0	1
Svenska Cellulosa Nederland N.V.	Hfl	1.000	100	100,0	1	1.000	100,0	1
Svenska Cellulosa (Suisse) S.A.	SFr	500	100	100,0	1	—	—	—
Svenska Terminal in Genova S.p.A.	Lire	100.000	500	100,0	1	—	—	—
Wifstavarf G.m.b.H.	DM	100.000	—	100,0	—	—	—	—
Aktier i dotterbolag utan egen rörelse⁴⁾								
Fagerviks Kraft AB	Kr	100	50	100,0	1	—	—	—
Holmsunds AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
Kramfors AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
Munksunds AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
Skönviks AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
Svartviks AB	Kr	100	50	100,0	1	50	100,0	1
					<u>78.533.022</u>			<u>166.637.018</u>

¹⁾ Vinst- och förlusträkningar och balansräkningar återges i sammandrag på sid. 36—37.

²⁾ 31.8. 1967 BFr 8.000.

³⁾ Namnändring från Swedish Pulp Co. (London) Ltd skedde under året.

⁴⁾ Balansräkningarna upptager aktiekapitalet å kr. 5.000 samt däremot svarande fordran på moderbolaget.

					31.12.1968			31.8.1967
	Nom. värde	St.	%		Bokfört värde Kronor	St.	%	Bokfört värde Kronor
Aktier i andra svenska bolag								
Ådals-Hus AB	Kr 100	20.000	50,0		1.000.000	—	—	—
Björkä AB	Kr 100	1	0,0		1	—	—	—
AB Sukab	Kr 100	18	6,0		1	17	5,7	1
AB Svensk Byggtjänst	Kr 100	50	0,8		1	50	0,8	1
AB Svensk Plywood	Kr 100	23	16,4		1	23	16,4	1
AB Svensk Sprit	Kr 100	3.160	35,1		1	2.160	24,0	1
AB Svenska Klorfabrikanter	Kr 100	15	15,0		1	15	15,0	1
AB Svenska Trähus	Kr 100	3.333	33,3		1	3.333	33,3	1
AB Svenskt Natron	Kr 100	25	25,0		1	25	25,0	1
AB Wallboardservice	Kr 100	8	16,0		1	5	10,0	1
Bergviks Hartsprodukter AB	Kr 100	480	48,0		1	480	48,0	1
Holmsunds Stuveri AB	Kr 100	100	30,1		1	100	30,1	1
Skogsbrukets Datacentral ek.för.	Kr 1.000	1	1,9		1	1	3,0	1
Sundsvalls Förenade Stuveri AB	Kr 250	199	49,8		1	165	41,3	1
Svenska Pappersbrukens Handels AB	Kr 100	1.725	11,5		1	1.380	11,5	1
Svenska Tidningspappersbrukens förening	Kr 1.000	4	15,4		1	4	15,4	1
Svenska Trävaruproducenter AB	Kr 250	1	1,0		1	1	1,0	1
Svensk Interkontinental								
Luftrafik AB	Kr 100	3.000	0,5		1	—	—	—
Tännäs-Hede Kraft AB	Kr 100	46	0,7		1	—	—	—
Ångermanelfvens Stufveri AB	Kr 100	643	28,6		1	643	28,6	1
AB Cellulosa- och Trämasse-producenter	Kr 1.000	—	—		—	1	2,0	1
Pappersbrukens Service AB	Kr 1.000	—	—		—	2	2,9	1
					1.000.019			18
Aktier i andra utländska bolag								
Columbia Cellulose Co. Ltd	Can. \$ —	3.125.000	29,7		40.000.000	—	—	—
Colon Emballage A/S	Dkr 12.000.000	—	50,0		15.000.000	—	50,0	26.500.200
Aschaffenburg Zellstoffwerke A.G.	DM 50	233.020	20,3		13.025.000	233.020	20,3	13.025.000
Papelera Navarra, S.A.	Pts 1.000	150.000	50,0		5.000.000	150.000	50,0	8.083.000
Adela Investment Co. S.A.	US \$ 10.000	50	1,2		2.500.000	50	1,4	2.571.200
Scannews (London) Ltd	£ 1.0.0	1.233	12,3		1	1.233	12,3	1
Scan Zeitungspapier A.G.	SFr 1.000	10	10,0		1	—	—	—
Sociedade Distribuidora de Papel S.A.R.L.	Esc. 1.000	200	16,7		1	200	16,7	1
Skeena Kraft Ltd	Can. \$ 100	—	—		—	40.000	40,0	1
					75.525.003			50.179.403
					155.058.044			216.816.439

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till bolagsstämman förfogande stående medel, utgörande, förutom dispositionsfond å kr 30.000.000:—,

från föregående år balanserade vinstmedel	23.037.473:73
redovisad vinst	13.600.000:—
Kronor	<u>36.637.473:73</u>

disponeras så,

att till skuldregleringsfond avsättes	2.530.000:—
att till aktieägarna mot kupong nr 24 utdelas 8 kr per aktie	29.320.000:—
samt att återstående belopp	4.787.473:73
balanseras	
Kronor	<u>36.637.473:73</u>

Sundsvall i mars 1969

Tore Browaldh

Nils Berggren

Bo Westerberg

Kurt Hellström

Sten Wählin

Björn Rosén

Eije Mossberg

Verkst. dir.

Ovanstående vinst- och förlust- och balansräkningar överensstämma med bolagets räkenskaper, vilka granskats enligt avlämnad revisionsberättelse.

P. O. Öhrling

C. O. Dahl

Reinh. Geijer

Koncernens vinst- och förlusträkning

1.000 kr

		1.9.1967—31.12.1968 (16 månader)		Föregående år (12 månader)	
Rörelsen	Intäkter, omsättning	1.540.579		1.053.879	
	Intäkter, övrigt	5.176	1.545.755	2.695	1.056.574
	Kostnader		<u>- 1.312.613</u>		<u>- 923.206</u>
			233.142		133.368
Avskrivningar enligt plan	Koncernens anläggningar	- 138.888		- 89.000	
	Övriga anläggningar	- 8.600	- 147.488	- 5.900	- 94.900
			85.654		38.468
Aktieutdelning och resultatöverföring	Utdelning från intresseföretag	2.293		2.704	
	Överföring till intresseföretag	- 21.221		- 18.817	
	Utdelning från övriga	1.296	- 17.632	1.725	- 14.388
Räntor	Intäkter	13.226		13.526	
	Kostnader	- 102.207	- 88.981	- 60.647	- 47.121
			- 20.959		- 23.041
Extraordinära poster	Realisationsvinst på anläggningar	16.728		13.976	
	Realisationsvinst på aktier	5.764		314	
	Diverse intäkter	9.235		11.547	
	Diverse kostnader	- 4.896	26.831	- 2.005	23.832
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter			5.872		791
Bokslutskorrigerering av avskrivningar					
Bokföringsmässiga avskrivningar:					
	Patent och tillverkningsrätter	- 800		- 600	
	Kraftservitut	- 1.014		- 516	
	Maskiner, kraftledningar och inventarier	- 125.610		- 83.975	
	Industri- och kraftverksfastigheter, bostäder m m	- 25.568		- 22.527	
	Sjöregleringar	- 537		- 404	
	Skogs- och jordbruksfastigheter	- 3.896		- 1.619	
		- 157.425		- 109.641	
	Avskrivningar enligt plan	138.888		89.000	
	Utnyttjad investeringsfond	18.144	- 393	10.299	- 10.342
Lagervärdereglering	Pris- och värderingsdifferenser	- 13.225		- 7.009	
	Motsvarande upplösning av lagerreserv	13.225		7.009	
	Vinstredovisningen påverkande upplösning av lagerreserv	34.346	34.346	50.797	50.797
Nedskrivningar på aktier	Aktier redovisade som anläggningstillgångar	- 16.717		- 10.044	
	Utnyttjad tidigare reservering	1.020	- 15.697		- 10.044
Reservering för nedskrivningar					- 9.360
Vinst före skatter			24.128		21.842
Skatter			- 10.424		- 7.133
Redovisad vinst			13.704		14.709
varav minoritetens andel			- 3		- 3
Koncernens andel			<u>13.701</u>		<u>14.706</u>

Koncernens balansräkning

1.000 kr

Tillgångar

Per 31.12. 1968

Föregående år

Omsättningstillgångar

Likvida medel

Svensk valuta	9.349		11.506	
Utländsk valuta	<u>9.745</u>	19.094	<u>3.674</u>	15.180

Värdepapper

Aktier	697		3.816	
Egna obligationer (nom. belopp 4.920 tkr)	<u>4.757</u>	5.454	<u>3.255</u>	7.071

Kortfristiga fordringar

330.892 251.073

Varulager och trädköp

Trädköp	38.444		60.879	
Varulager	<u>373.722</u>	<u>412.166</u>	<u>490.524</u>	551.403
		<u>767.606</u>		<u>824.727</u>

Anläggningstillgångar

Långfristiga fordringar

Spärrkonto för investeringsfond	52		4.585	
Andra fordringar	<u>85.575</u>	85.627	<u>145.643</u>	150.228

Värdepapper och rättigheter

Aktier och andelar	156.319		113.062	
Mervärde utöver pari på aktier i koncernbolag	20.475		116.762	
Patent, tillverkningsrätter o d	2.505		3.037	
Kraftservitut	<u>69.889</u>	249.188	<u>69.319</u>	302.180

Fastigheter och anläggningar

Pågående anläggningar	3.830		121.975	
Maskiner, kraftledningar och inventarier	439.606		331.609	
Industri- och kraftverksfastigheter, bostäder m m	453.321		403.968	
Sjöregleringar	28.165		27.438	
Skogs- och jordbruksfastigheter	<u>213.036</u>	<u>1.137.958</u>	<u>172.061</u>	1.057.051
		<u>1.472.773</u>		<u>1.509.459</u>
		<u>2.240.379</u>		<u>2.334.186</u>

Taxeringsvärden

Industri- och kraftverksfastigheter, bostäder m m	568.164 ¹⁾		481.095 ¹⁾	
Skogs- och jordbruksfastigheter	<u>418.376</u>		<u>419.629</u>	
	<u>986.540</u>		<u>900.724</u>	

Brandförsäkringsvärden

Maskiner, kraftledningar och inventarier	1.726.817		1.666.679	
Industri- och kraftverksfastigheter, bostäder m m	796.611		761.772	
Skogs- och jordbruksfastigheter	<u>73.652</u>		<u>78.724</u>	
	<u>2.597.080</u>		<u>2.507.175</u>	

Ställda panter

Spärrat banktillgodohavande	750		1.481	
Rebelånade inteckningar	2.000		6.000	
Aktier	98.110		168.198	
Rätt till elektrisk kraft	14.186		14.162	
Företagsinteckningar	121.824		119.435	
Fartygsinteckningar	41.810		—	
Fastighetsinteckningar	<u>835.227</u>		<u>623.247</u>	

¹⁾ I byggnadsvärde ingående värde å fasta maskiner avdraget.

1.113.907 932.523

Skulder och eget kapital

Per 31.12. 1968

Föregående år

Skulder

Kortfristiga skulder

Skatteskulder	6.859		1.681	
Låneamorteringar inom ett år	75.047		56.265	
Andra skulder	<u>266.549</u>	348.455	<u>374.665</u>	432.611

Långfristiga skulder

Obligationslån	370.438		401.038	
Andra skulder	681.542		516.398	
Avsatt till pensioner (FPG/PRI-skuld 45.001 tkr)	<u>116.071</u>	1.168.051	<u>116.468</u>	1.033.904

Minoritetsintressen

	<u>25</u>		<u>76</u>
	<u>1.516.531</u>		<u>1.466.591</u>

Särskilt avsatta medel

Obeskattade

Lagerreserv	116.705		164.278	
Reserv i utlandet för framtida kommersiellt ändamål	447		450	
Investeringsfond för rörelse	113		16.167	
Investeringsfond för skogsbruk	—		90	
Investeringsfond för byggnader	<u>—</u>	117.265	<u>2.000</u>	182.985

Beskattade

Reserv för nedskrivningar		<u>8.339</u>		<u>9.360</u>
		<u>125.604</u>		<u>192.345</u>

Eget kapital

Bundna medel

Aktiekapital	366.500		366.500	
Reservfonder	134.068		148.089	
Skuldregleringsfonder	7.078		9.802	
Skillnad mellan pari och bokfört värde på aktier i koncernbolag	10.181		9.669	
Övertagna vinstmedel vid förvärv av koncernbolag	<u>1.649</u>	519.476	<u>40.307</u>	574.367

Disponibla medel

Dispositionsfonder	30.328		30.302	
Balanserade vinstmedel	34.739		55.875	
Redovisad vinst	<u>13.701</u>	78.768	<u>14.706</u>	100.883
		<u>598.244</u>		<u>675.250</u>
		<u>2.240.379</u>		<u>2.334.186</u>

Ansvarsförbindelser

Diskonterade växlar	31.330		22.924	
Andra förbindelser	<u>148.609</u>		<u>109.758</u>	
	<u>179.939</u>		<u>132.682</u>	

Av koncernens disponibla medel har respektive bolags styrelser föreslagit avsättning till bundna fonder med 3.138 tkr.

Av de disponibla medlen hänför sig ca 2 milj. kr till de utländska dotterbolagen.

Sundsvall i mars 1969

Granskad

Eije Mossberg
Verkst. dir.

P. O. Öhrling C. O. Dahl Reinh. Geijer

SCA:s dotterbolags vinst- och förlusträkningar i sammandrag

1.9.1967—31.12.1968 i 1.000 kronor

Svenska dotterbolag	Rörelsen	Avskrivningar enligt plan	Räntor, utdelningar och resultatöverföringar		Extra- ordinära poster	Boksluts- disposi- tioner	Skatter	Redovisad vinst
			Inom koncernen	Utom koncernen				
Bälforsen-koncernen	68.518	-21.300	-11.408	-31.997	-381	67	-1.503	1.996
Värnamo-koncernen	4.316	-1.106	-2.925	-233	29	284	-78	287
Sund-koncernen	5.640	-3.845	-5.109	1.630	-1.677	3.550	-130	59
AB Bröderna Eriksons Mek. Snickerifabrik	1.086	-1.090	—	-318	1.976	—	-53	1.601
Förvaltnings AB Aeolus	—55	—	5.138	1.090	5.353	—	-545	705
AB Cellulosatransport	514	—	514	—	—	—	—	—
SCA:s Timmerförvaltning AB	—	—	—	—	—	—	—	—
Fastighets AB Framnäsvarf	46	-21	—	-22	—	—	-3	—
SCA:s Bostads AB	271	-91	—	-166	27	-28	-13	—
SCA-Transport AB	10.102	-6.620	—	-3.482	—	—	—	—
Utländska dotterbolag								
Papeteries Léon Clergeau S.A. Nantes	3.292	-907	—	-293	-34	-455	—	1.603
Société d'Exploitation des Cartonnages Lutécia S.A.R.L. Gasny	706	-29	—	-183	—	-344	—	150
Papeterie de Pont-Augan S.A. Quistinic	116	-103	—	—	—	5	-7	1
Société Cartonnages Lutécia S.A.R.L., Gasny	226	-592	—	8	—	6	—	-364
Cellulose Sales Co. Inc., New York	-1.437	-40	287	-579	—	—	6	-1.763
Compagnie Belge Svenska Cellulosa S.A., Bryssel	108	-71	—	2	—	—	-23	16
Compagnie Française Svenska Cellulosa S.A., Paris	415	-118	—	10	—	—	-163	144
Holmsund Flooring Ltd, London	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmsund Ltd, London	199	-13	—	—	—	—	-26	160
SCA Timber Sales Co. Ltd, London	204	-34	-6	33	—	—	-105	92
SCA Sales Ltd, London	-1.006	-380	-475	118	433	193	—	1.117
Svenska Cellulosa G.m.b.H. Hamburg	1.326	-240	—	-332	3	-110	-220	427
Svenska Cellulosa Italiana S.p.A. Milano	343	-23	—	-3	—	—	-140	177
Svenska Cellulosa Nederland N.V. Rotterdam	1.600	-866	—	-673	—	-204	—	-143
Svenska Cellulosa (Suisse) S.A., Basel	53	—	—	—	—	6	-21	26
Svenska Terminal in Genova S.p.A., Genua	-2	—	-76	7	—	-38	—	-109
Wifstavarf G.m.b.H., Düsseldorf	—	—	—	—	—	—	—	—

SCA:s dotterbolags balansräkningar i sammandrag

per 31.12.1968 i 1.000 kronor

Svenska dotterbolag	Likvida medel, kortfr. fordringar	Varulager	Långfr. fordringar, värde- papper m.m.	Fastigheter, anlägg- ningar	Kortfr. skulder	Långfr. skulder	Särskilt avsatta medel	Eget kapital
Bälforsen-koncernen	38.803	1.594	128.479	181.860	32.545	249.047	938	68.206
Värnamo-koncernen	5.244	2.192	34	6.351	4.847	3.134	1.271	4.569
Sund-koncernen	45.816	30.276	27.842	17.936	32.522	70.775	7.168	11.405
AB Bröderna Eriksons Mek. Snickerifabrik	—	—	—	12.878	238	12.140	—	500
Förvaltnings AB Aeolus	487	—	10.961	—	541	9.526	—	1.381
AB Cellulosatransport	264	—	—	—	111	—	—	153
SCA:s Timmerförvaltning AB	—	—	201	—	—	—	—	201
Fastighets AB Framnäsvarf	30	—	—	603	13	464	—	156
SCA:s Bostads AB	—	—	—	4.555	110	4.345	—	100
SCA-Transport AB	325	—	—	68.681	4.566	64.435	—	5
Utländska dotterbolag								
Papeteries Léon Clergeau S.A. Nantes	5.409	3.861	2.746	7.174	9.823	3.169	—	6.198
Société d'Exploitation des Cartonnages Lutécia S.A.R.L. Gasny	4.507	1.326	244	626	6.404	—	—	299
Papeterie de Pont-Augan S.A. Quistinic	448	282	8	229	626	—	—	341
Société Cartonnages Lutécia S.A.R.L. Gasny	334	—	60	4.504	8.751	230	—	4.083
Cellulose Sales Co. Inc., New York	6.494	3.102	20.877	74	8.371	19.965	—	2.211
Compagnie Belge Svenska Cellulosa S.A., Bryssel	588	321	—	771	701	—	—	979
Compagnie Française Svenska Cellulosa S.A., Paris	2.154	—	—	1.152	333	—	448	2.525
Holmsund Flooring Ltd, London	—	—	—	—	31	—	—	31
Holmsund Ltd, London	1.829	368	—	34	2.247	—	—	16
SCA Timber Sales Co. Ltd, London	8.715	—	—	77	8.688	—	—	104
SCA Sales Ltd, London	38.304	—	542	5.624	39.842	3.899	—	729
Svenska Cellulosa G.m.b.H. Hamburg	2.131	—	41	3.723	5.130	15	—	750
Svenska Cellulosa Italiana S.p.A. Milano	631	—	—	379	243	128	—	639
Svenska Cellulosa Nederland N.V. Rotterdam	1.083	—	—	14.590	2.616	13.107	—	50
Svenska Cellulosa (Suisse) S.A., Basel	103	—	—	6	16	7	—	86
Svenska Terminal in Genova S.p.A., Genua	2.224	—	—	2.137	1.384	2.673	—	304
Wifstavarf G.m.b.H., Düsseldorf	50	—	—	—	12	—	—	38

Koncernens leveranser

1.000 kr

	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68 (16 mån.)
Sulfitmassa	150.782	145.581	170.284	152.766	157.227
Sulfatmassa	179.334	175.669	177.635	193.033	254.825
Slipmassa	330	255	183	169	79
Papper	222.270	240.967	297.297	284.450	488.286
Wellpappemballage	—	13.385	42.385	51.325	90.204
Sågade trävaror	83.887	94.058	113.890	121.409	168.815
Board	20.757	23.041	24.420	21.027	26.375
Plywood och lamellträ	4.153	4.211	4.258	5.412	6.557
Dörrar	2.198	2.766	2.711	3.058	3.208
Parkettgolv	11.835	13.512	13.646	13.088	16.196
Trähus	3.937	7.215	6.134	7.473	7.500
Fönster, fasadelement och snickerier	4.996	16.569	17.200	15.229	28.063
Plastprodukter	8.452	8.881	7.950	8.701	14.317
Kemisk-tekniska produkter	7.434	7.753	7.866	8.100	10.530
Klor och alkali	4.071	5.812	4.660	2.635	6.598
Sulfitsprit	2.485	2.991	3.046	2.931	2.993
Terpentin och harts	5.729	6.529	5.523	6.455	7.554
Verkstadsprodukter	37.877	43.562	56.826	76.466	108.342
Elkraft	54.949	60.442	70.037	72.026	99.428
Diverse skogsprodukter	929	326	701	530	334
Övriga produkter	5.011	4.864	4.771	5.428	3.989
Fartygsintäkter	—	—	—	2.168	39.160
	<u>811.416</u>	<u>878.389</u>	<u>1.031.423</u>	<u>1.053.879</u>	<u>1.540.580</u>

Koncernens tillverkning

			1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68 (16 mån.)	
Sulfitmassa								
	Blekt	1.000 ton	160,6	160,1	155,4	153,6	128,3	
	Oblekt	1.000 ton	112,9	117,4	145,1	146,9	170,6	
			273,5	277,5	300,5	300,5	298,9	
Sulfatmassa								
	Blekt	1.000 ton	150,5	150,4	140,2	165,2	245,5	
	Oblekt	1.000 ton	266,1	257,4	375,0	417,2	566,3	
			416,6	407,8	515,2	582,4	811,8	
Slipmassa omräknad till torrton			1.000 ton	175,0	184,6	183,8	193,9	278,6
Papper			1.000 ton	352,4	386,8	453,9	471,2	797,1
Sågade trävaror			1.000 stds	82,1	96,7	111,0	119,9	173,4
Board och byggmaterial								
	Board	1.000 ton	47,5	48,3	59,8	41,8	45,4	
	Plywoodprodukter	1.000 m³	5,3	5,3	5,4	7,0	7,7	
	Dörrar	1.000 st	13	14	12	13	14	
	Parkettgolv	1.000 m²	504	595	615	561	697	
	Plastprodukter	1.000 m²	1.003	1.019	855	892	1.685	
	Trähus, råvaruåtgång i	1.000 f³	254	409	362	329	334	
Kemiska produkter								
	CMC-produkter och svamp	1.000 ton	2,7	3,3	3,3	3,3	3,9	
	Klor	1.000 ton	26,1	28,1	27,5	27,3	40,1	
	Natronlut, 100 % -ig	1.000 ton	30,7	32,1	31,2	31,4	47,0	
	Sulfitsprit, 95 % -ig	1.000 ton	7,0	6,9	7,8	7,0	7,1	
	Terpentin	1.000 ton	2,2	2,0	2,0	1,5	1,7	
	Harts	1.000 ton	15,9	16,3	19,2	18,3	24,6	
Elkraft								
	Egen produktion, vattenkraft	milj kWh	1.226	1.352	1.287	1.374	1.641	
	Egen produktion, mottrycks- och kondenskraft	milj kWh	152	92	206	231	367	
	Andelskraft	milj kWh	1.103	1.302	1.498	1.585	1.985	
			2.481	2.746	2.991	3.190	3.993	
Vedråvara från egen skog			milj f³tr	81,4	78,2	89,4	93,1	100,1

Revisionsberättelse för Svenska Cellulosa Aktiebolaget

Efter granskning av Svenska Cellulosa Aktiebolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för räkenskapsperioden 1 september 1967—31 december 1968 får vi avgiva följande revisionsberättelse.

Vi har granskat bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens årsredovisning, genomgått protokoll och andra handlingar av betydelse vid bedömande av bolagets ekonomi och dess förvaltning samt i övrigt vidtagit de granskningsåtgärder, som vi ansett erforderliga.

De för koncernen avgivna vinst- och förlust- samt balansräkningarna har granskats. Bolaget har lämnat lagstadgade uppgifter om aktieinnehav och mellanhavanden med dotterbolag.

Revisionen har icke givit anledning till anmärkning beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, bolagets bokföring, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen.

Vi har intet att erinra emot den upp- respektive nedskrivning av anläggningstillgångar, som framgår av förvaltningsberättelsens bokslutskommentar.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att de till förfogande stående vinstmedlen, vilka utöver dispositionsfonden uppgår till kr 36.637.473:73, disponeras så, att till skuldregleringsfonden avsättes kr 2.530.000:—, till aktieägarna utdelas kr 29.320.000:— samt att återstående belopp, kr 4.787.473:73, balanseras. Förslaget har upprättats med beaktande av gällande lagföreskrifter om fondering.

Den föreslagna vinstutdelningen står i överensstämmelse med god affärsed med hänsyn till storleken av koncernens disponibla vinstmedel och dess likvida ställning. Vid bedömningen bör även koncernens räntabilitetsutveckling beaktas. Såsom framgår av årsredovisningen har koncernens resultat förbättrats under det gångna året men är ännu ej tillfredsställande. I förvaltningsberättelsen uttalas emellertid att innevarande räkenskapsår beräknas visa en betydande resultatförbättring.

Vi tillstyrker, att bolagsstämman

fastställer den i årsredovisningen intagna, av oss påtecknade balansräkningen per den 31 december 1968,

beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för förvaltningen under den tid revisionen omfattar samt

disponerar vinstmedlen i enlighet med ovannämnda förslag.

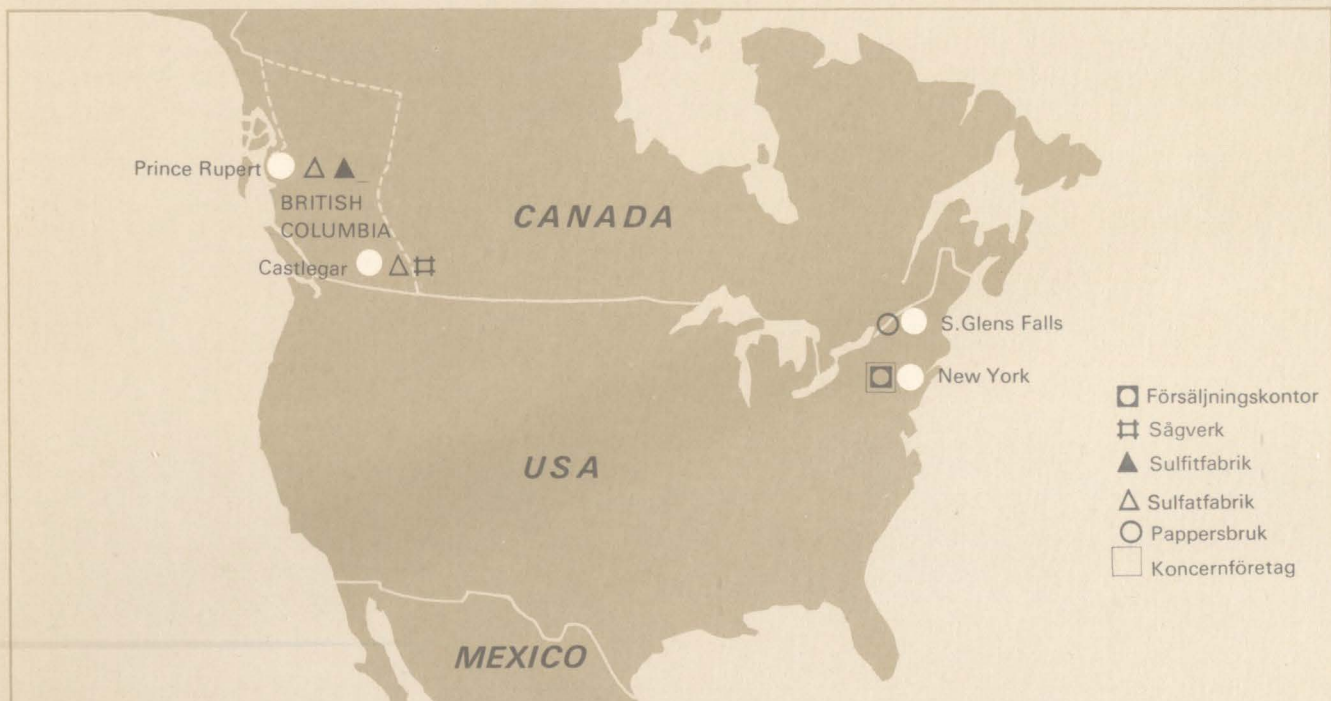
Sundsvall den 23 april 1969

P.O. Öhrling C.O. Dahl Reinh. Geijer

Koncernens intressen i Europa

Koncernens intressen i Nordamerika

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT

160 Cm
Diameter 90 cm
7-05-0
NEWSPRINT